

Petras Konstantas
6816 S. Rockwell str
Chicago 29, Ill.

LAIŠVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Lietuvių Atgimimo Sąjūdis
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laišvoji Lietuva

XI metal.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, Vasario (February) 16 d. 1956 m.

Kaina 10 c.

Nr. 6-7 (280-281)

Sveiki Sulaukę Lietuvos Nepriklausomybės Dienos

Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų Centro Valdyba su informacinio posėdžio dalyviais. Iš kairės į dešinę pirmoj eilėj sėdi: B. Raugas, mrj. A. Impulevičius ir B. Dirmėnas. Antroj eilėj iš kairės: prof. inž. A. Jurskis, J. Kiaunė, A. Eigelis, Br. Tvardūnas (pastarieji trys įeina L.L. K.Į. valdybon) ir prof. dr. J. Puzinas.

SESĖS IR BROLIAI LIETUVIAI!

LAS Vyr. Valdybos Atsiskaukimas
Vasario 16 d. Praga

Vasario 16-toji yra visų patrio-
tų didžiausia ir maloniausia šven-
tė. Jei kas šiandien pasakytų, kad
Lietuvoje yra skelbiama antroji
Vasario 16-toji, visi lietuviai patrio-
tariai pėsti, keliaklupstun, iš toli-
miausių tremties kraštų grįžtume
į savo mylimą Žemę ir sukepu-
siomis lūpomis ją bučiuotume iš
džiaugsmo.

Ir nežinia, kada ta džiaugsmo
valanda ateis. Ją tenka mums ne
išlaukti, bet iškovoti, nes lauki-
mas yra merdėjimas, o kova —
gyvenimas.

Ilgoje ir sunkioje kovoje dėl
Lietuvos Nepriklausomybės am-
žių būvyje yra daug kritusių, daug
sūzeistų, invalidų, daug bolševikų
jėga ištremtų, daug kalėjimuose
uždarytų, daug išžudytų. Su di-
džiausia pagarba ir nuoširdžiu
lietuviško skausmo kaupėsiu len-
kiam galvas prie žuvusiųjų Lie-
tuvų paminklo, brangindami jų
heroizmą ir pasidėdami jų krau-
jo aukos neišduoti. Kartu sveiki-
name visus Nepriklausomybės ko-
vų veteranus, Vasario 16 d. gy-
vuosius signatarus, Nepriklausom-
ybės kovų invalidus, savanorius
— kūrėjus, 1941 m. antibolševiki-
nius partizanus ir dabar tebe gyven-
nantius ir tebe kovojančius Lie-
tuvius visame pasaulyje, o ypač
bolševikų tremtyje ir bolševikų
vergijoje kovojančius.

Vasario 16-toji mus visus įpa-
reigoja su dar didesniu pasiryži-
mu, nepalaužiama valia, ypatingu
budrumu, nuoširdžiu ir sveiku
patriotizmu dirbti ir kovoti dėl
Lietuvos Valstybės atstatymo, jos
amžinos Laisvės išsaugojimo ir
dėl Lietuvos Tautos visokeriopo
Atgimimo. Darbais, o ne žodžiais
įrodykite, kad esame tikri patrio-
tariai, kad esame gyva, gajai, au-
gant ir kuriant Tautą.

Šią dieną giliai susimąstykime
apie mūsų Tautos ir Valstybės li-
kimą ir supraskime, kad esame
bendro fronto kareiviai. Ir ne
strategas žino, kad, jei savame
fronte kareiviai ima kovoti tarp
savęs, frontas lūžta. Tik visų ka-
reivių vienybėje ir jų bendrame
entuziazme, pasiryžime laimėti

glūdį pergalės paslaptis. Kas iš
mūsų lietuvių netrokšta Tautos
laisvės ir Valstybės atkūrimo lai-
mėjimo? Tik maža saujelė išga-
mų, parsiadavusių Maskvai. Ir to-
dėl LAS Vyr. Valdyba kviečia vi-
sus savo narius ir visus lietuvius
patriotus veningan darban, vie-
ningon kovon dėl Lietuvos valsty-
ybės atstatymo. Ne dirbtinė, bet
nuoširdi visų lietuvių patriotų vie-
nybė bus tikra garantija iškovoti
Lietuvai tikrąją laisvę.

Vasario 16-toji mus įpareigoja
susimąstyti, kad ne tik ši diena,
bet kad kasdien yra mūsų šventosios
pareigos diena. Atlikime kas-
dien kokį nors uždavinį tautai. O
tuo uždavinių begalės: propaganda
sveikintomis kalbomis, finansų tel-
kimas, lietuvių ugdymas, mora-
linė ir visokeriopa galima para-
ma kraštui, šalpa besimokančios
jaunuomenės etc. Nenorekime iš
karto kalnų nugriauti, bet atliki-
me kasdien po mažą uždavinį.

Tikėjimo į Lietuvos tautinį ir
valstybinį atgimimą niekam iš
mūsų netrūksta. Bet Tikėjimo
yra permaža: tikėjimas be darbų,
kaip šiaudai be grūdų. Jei yra su-
klupusių tikėjime, pakelkime juos.
Nepalaužiame Tikėjimo mums rei-
kia ne dienai, ne metams, bet
šimtmečiams. Amžino Tikėjimo
amžina Lietuva. Bet vėl, jei mes
patys savyje, savo šeimose grau-
sime tautos pagrindus, naikinsi-
me savo kūną, nuodysime savo
sielas, neauklėsime savo vaikų
tikrais ir kovojančiais lietuviais,
mūsų tikėjimas bus bergždis.

Tautos ir Valstybės Atgimimas
yra mūsų Sąjūdžio vienas iš pag-
rindinių tikslų. Šis tikslas bus
pasiektas, kai visa lietuvių Tau-
ta degs Atgimimo dvasia. Mes gi,
lasičiai, pirmoj eilėj būkime At-
gimimo pionieriai. Kiekvieno at-
gimimo pradžia yra pats žmogus.
Pradėkime patys nuo savęs Atgi-
mimą. Niekad dar mūsų Tautos
istorijoje nebuvo taip reikalingas
visokeriopas Atgimimas, kaip šian-
dien. Tauta namie morališkai ir
fiziškai laužiama, naikinama. Lai-
svėje patys naikinamės. Sustab-
dykime lietuvių naikinimą iš lie-
tuvų pusės. Tada ir dvasinis At-
gimimas prasidės.

KONSULO P. DAUŽVARDŽIO KALBOS ESMĖ IR IŠVADOS

Visiems patriotiniams Lietu-
viams reikia realiai pagalvoti ir
įsisąmoninti lietuvių tautos aukš-
čiausią tikslą — Lietuvos išlai-
vinimą iš Rusijos okupacijos.

Lietuvos išlaisvinimo tikslo sie-
kimui, reikia visus kitus tikslus,
ar tai asmeninius, ar partinius, su
bordinuoti aukščiausiam tikslui ir
dirbti bei kovoti dėl jo bendrai,
sistematingai, neatlaidžiai ir vie-
ningai.

Kovos esmė ir pagrindai reikia
statyti Lietuvos valstybę ir jos
teisinės aspiracijos palaikymą bei
stiprinimą, neatsižvelgiant į asme-
nines ar politines pažiūras.

Valstybės padėties stiprinimui
ir kėlimui reikalinga sustiprinti
tautinis solidarumas ir bendro
darbo svarbos įvertinimas.

Solidarumui ir bendram dar-
bui, pirmoje vietoje reikia nura-
šyti ir užmiršti asmenines ar gru-
pines sąskaitas bei neapykantas—
pasijusti broliais — seserimis —
bendro darbo draugais — bendros
kovos kariais — laisvo ir sąmo-
ningo žmogaus vardo vertais; vi-
siems lietuviams reikia sudaryti
vieną "partiją" — Lietuvos išlai-
vinimo partiją.

Šią visą vertindami, Lietuvos
Nepriklausomybės šventėje prisim-
indami garbingą Lietuvos praeitį,
jūs senuosius ir dabartinius
kovotojus dėl Lietuvos laisvės,
kaip Lietuvoje, taip ir kitur, tu-
rime pasisemti stiprybės iš pra-
eities ir visų didvyrių — įsisąmo-
ninti valstybingumą, ir visomis
jėgomis dirbti ir kovoti dėl aukš-
čiausio Lietuvos tikslo — dėl pil-
nos Lietuvos laisvės ir nepriklau-
somybės atgavimo.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio
Vyriausioji Valdyba, tikėdama į
Lietuvos Prisiikimą, kviečia sa-
vo narius ir visus lietuvius patrio-
tus dar daugiau aukotis, dau-
giau sistemingai, planingai ir tei-
giausiai kasdien dirbti Lietuvos iš-
vadavimo idėjai ir Lietuvos viso-
keriopam Atgimimui.

Lietuvos Atgimimo
Sąjūdžio
Vyriausioji Valdyba
1956 m. Vasario 16 diena.

Dar likusiomis jėgomis būtū Lietuvos Nepriklausomybės sargyboje

(Iš Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų,
Draugijos įstatų).

Draugijos tikslas: a) D-jos nariai dar liku-
siomis jėgomis būdū Lietuvos Nepriklausomybės
sargyboje, b) Primena lietuvių tautai laisvės ko-
vas ir pasiaukojimą tėvynei, c) Saugo nuo ape-
leidimo laisvės kovotojų kapus ir antkapius ir
d) rūpinasi savo narių dvasine ir ekonomine
būkle.

Draugijos adresas: 629 Bristol St., Philadel-
phia 40, Pa.

Aukščiausia pilietinių dorybių išraiška —
yra pasiaukojimas tautai.

Tokios pasiaukojimo dvasios privalo būti
įkvėpta ypač mažų, kariniai silpnų valstybių ka-
riuomenė, ir tokia dvasia gyvena Lietuvos ka-
riuomenė. Mūsų kariuomenė grynė ir apgynė Lie-
tuvą pirmaisiais atstatytos nepriklausomybės me-
tais. Ji, greta mokyklos, skiepijo jaunuomenė
tautinius patriotinius jausmus. Ji išauklėjo tuos
partizanus, kurių tūkstančiai paaukojo savo gy-
vybę nelygijoj kovoj prieš Sovietų okupaciją.

Nesuskaituojami žuvusiųjų jų už Lietuvą nuo
1918 metų po šiai dienai kapai liūdija, jog Lie-
tuvos kariuomenė nėra prieš nieką kapituljavusi.
Ji yra vienas tų mūsų laimingo nepriklau-
somybės tarpo simbolių, kurie privalo būti ap-
saugoti nuo bergždžių emigrantų sąskaitų su
praetimis.

Būdamas tikras, kad tauta krašte atstatys
Lietuvos nepriklausomybę, vedama tos pačios
karštos kilnios dvasios, kuria gyvena mūsų ka-
riuomenė, aš širdingai sveikinu Lietuvos karius,
savanorius kūrėjus, laisvės kovotojus, laisvės
kovų invalidus ir šaulius ir lenkiuosi prieš žu-
vusiųjų už Lietuvą atmintį.

Stasys Lozoraitis,
Lietuvos Diplomatinijos Šešas

Minint 38-ją atkurtosios Lietuvos Neprik-
lausomybės sukaktį, linkiu visiems kovotojams už
paniekintas Lietuvos teises daug sveikatos, sek-
mės ir laimės susilaukt valandos, kada nelabasis
priešas bus priverstas apieisti mūsų šventą že-
melę, kai Lietuvos nepriklausomybė su visomis
pilietinėmis teisėmis vėl bus atstatyta ir kai iš-
blaškyti po pasaulį Lietuvos dukros ir sūnūs gal-
ės nekludomai grįžti į savo bočių šalį.

Visiems mano tautiečiams linkiu kantrybės,
vieningo darbo ir pasitikėjimo ateitimi.

Vytautas Gylis
Lietuvos Igaliotas Ministras,
E. Generalinio Konsulo Kanadai par.

Vilniaus sargyboje

J. Tričys

PARTIZANO MOTINA

L. Virbickas

Švenčiausia iš šventų — mano tautos madona!
Tavo kančių kančias kas įsiėmė — suprās?
Išvedusi vaikus prieš pabaisą raudoną —
Kankinimų, kančių tu išbridai jūras...

Klajojanti kančia, benamė visoj žemėj
Tavo širdis ir tu juk tik viena žaizda.
Tu deimantas skaisčius ten dieviškoje mėnėj,
Valnišką kankinių tau skyrė Apvaizda.

Kai žemę nusiaubė smurto banga raudona,
Tu klupdama ėjai per degančius laukus.
Tu laisvę mums nešei, kaip partizanams duoną,
Krauju ir ašaroms laisvei grindei takus.

Kol išplėtoji širdy gyvybę dar ruseno,
Ir smilko geležimi išdegtinti veidai,
Tu laisvę kvėpavai, gyvybę sėmėis peno,
Madona mūsų tautos — motina partizano!

Tave mačiau visur: prie partizanų kapo
Parpuolusią, sukniubusią, vos virpančią maldoj,
Mačiau kankinamą, kryžiuojamą satrapo
Enkavedisto, budelio, žvėries baisioj uoloj.

Mačiau tave tenai: pačiam krašte Sibiro,
Poliarinės nakties snieguose ir speiguose,
Iš akių ašaros ledinės tik pabiro,
Kai perbloškta likai užpustoma laukuos...

Dabar matau tave virš bažnyčių, girių,
Gimtoj šaly ateinant iš dangaus,
Tu vainikus neši dėl kritusių didvyrių,
Ir raudi aikštėse išniekinto sūnaus.

Jų negalima užmiršti!

Jonas Viliušis

Karo metu Churchill'is, kalbėdamas apie Spitfire pilotus, yra pasakęs, kad anglų tauta niekad nebuvo tiek daug skolinga tokiai mažai žmonių grupei. Jie apsaugojo Angliją nuo sunaikinimo, kada erdvę dominavo vokiečių Luftwaffe.

Mes, lietuviai, savo tautos istorijoje nestokojame pavyzdžių, kuriais didžiūtočiai ir kitos tautos. Mūsų tautos karžygiai vakar, šian dien ir rytoj gali drašiai lygintis su kitų tautų vyrais. Ir šiandien, vėl minėdami mūsų Nepriklausomybės paskelbimą, negalime praeiti patyloimis pro šalį tų, kuriems esame tiek daug skolingi.

Mūsų Nepriklausomybės kovų savanoriai visuomet mums buvo gyvu pavyzdžiu begalinės meilės ir pasiaukojimo savajai tėvynei. Nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje gimusiam jaunimui jie buvo ir yra drąsos, išvermės ir pasiryžimo įkvėpėjais. Beje, politinių ginčų ir kovų įkarštyje, jie kartais lyg ir būna pamirštami arba nustumti į šalį. Perdidele, o kartais ir neužpelnęta pagarba atiduodama tiems, kurie Lietuvos laisvėje dirbo posedžiuose ir kabinetuose. O kurie mūsų lauke neteko kovos ar rankos, kurie rizikavo savo gyvybėmis, atrodo, kartais neturime laiko pagerbti.

Vienas iš jų šiandieną gyvena Montrealyje, Kanadoje. Jo vardas Jonas Viliušis.

Jonas Viliušis gimė Griškabūdzio valsčiuje, Šakių apskrityje. — Baigęs pradinę mokyklą, eksternu išlaikė egzaminus į antrąją klasę gimnazijos, Vilkaviškyje. Prasiėjęs Didžiajam Karui, jau būdamas ketvirtoj klasėj, nutraukė mokslą ir grįžo tėviškėn padėti broliui ūkio darbuose. Daug lietuvių tada traukėsi į Rusiją, bet jaunas J. Viliušis nutarė pasilikti. Kai 1917 metais kun. Vizgirdos pastangomis buvo įkurta Marijampolės Žiburio gimnazija, Viliušis į ją tuojau pat įstoja.

Gimnazijoje tuo metu tiek mokytojų tiek mokinių nuotaiškos buvo kuo patriotiškiausios. Vist lyg nujautė, jog Lietuvos laisvės va-

landa artinasi. Moksleiviai degė noru kuo nors padėti savajai tėvynei. Jie noriai prisidėdavo prie slaptos veiklos, kuriai vadovavo kun. Šmulkštys ir kiti.

Ir štai skelbiama Lietuvos Nepriklausomybė! Kokiose sąlygose ji buvo paskelbta, visi žinome. Visko Lietuvai trūko, išsiskyrus du dalykai: priešus ir karžygius, kurie nesvyruodami pasiryžo stoti prieš juos į nelygią kovą.

1918 metų pabaigoje, po pirmųjų šaukimų stoti savanoriais ir besikuriantį Lietuvos kariuomenę, Marijampolės Žiburio gimnazija ištuštėja. Vyresniųjų klasių mokiniai, o su jais ir Viliušis išsikubina ginti tik ką gimusios Lietuvos laisvės.

1919 metų sausio mėnesyje savanoris Viliušis, drauge su kitais Žiburio gimnazijos mokiniais, atvyko į Panemunės puskarininkių mokyklą. Jie tada tą mokyklą, kuriai vadovavo būsimas pulkininkas Kaunas, beveik ir užpildė. Iš čia, po trumpo apmokymo, tiesiai į frontą, kuris tada buvo jau netoli Kauno.

Pirmas batalijonas 2-ro pėstininkų pulko, kurio vadu buvo generolas Glovackis, priešą pasitiko labai menkai ginkluotais. Turėjo vos kelis kulkosvaidžius ir daugiausiai seno tipo šautuvus. O frontas prieš bolševikus buvo platus. Viliušio pirmas susitikimas su priešais buvo ties Kėdainiais. Po to traukia iš vienos vietos į kitą, pasiekdami Daugpilio rajoną. Iš bolševikų buvo atimta daug ginklų, įsigyta frontinio patyrimo. Ne vienas Viliušio draugų jau tada, pirmaisiais kovų metais, paaukojo savo gyvybę ant tėvynės aukuro. Pats Viliušis vieno mūšio metu buvo pritrinktas patrankos sviedinio sprogdinimo.

1919 metų liepos mėnesį Viliušis grįžta į Kauną ir įstoja Karo mokyklon, kurią baigia antrąją laidą leitenanto laipsniu. Po to vėl grąžinamas frontan kaip karininkas kulkosvaidininkas.

Šį kartą Viliušis kovoja prieš naują Lietuvos priešą — lenkus. Dalyvauja lenkų brigados nuginclavime ties Kaišėdoriais. Bet front olaimė nusisuka nuo jo. 1922 m. rugsėjo 22 d. kulkos numušamas nuo arklio ir sužeistas, be sąmonės, patenka į lenkų nelaisvę. Bet prieš nelaisvę — ne vieta jaunam Lietuvos savanoriui, kaip Viliušis. Jis iš jos pabėga ir po didelių pastangų pasiekia savųjų linijas. Tuojau siunčiamas į Kauną no Karo Ligoninę, kur komisijos pripažintas invalidu.

Šitaip, trumpai suglaudus, atrodė savanorio J. Viliušio žygis už Lietuvos laisvę. Tai tik sausai žodžiai ant negyvo popieriaus. — Vargas, kančios ir kraujas pasiliko mūsų lauke ir visos Lietuvos širdy, J. Viliušis, tai vienas ir dau-

Gyvąjį paminklą aplankius

K. Veikutis

Silvestras Grušnius

"Laisvosios Lietuvos" vyr. redaktorius prašomas, turėjau garbingą pareigą aplankyti gyvenantį Detrote Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų Silvestrą Grušnių, kuris mieliai sutiko pasikalbėti apie laisvės kovas.

— Jei nepaslaptis — iš kur esi kilęs Lietuvoje?

— Esu kilęs iš Vilniaus krašto, Švenčionių apskr., Daugeliškio v., Balaveckų km. Gimęs 1901 mt., pasiturinčio ūkininko šeimoje.

— Kas paskatino stoti prie ginklo nepriklausomybės atstatymo laikais?

— Sunku būtų tiksliai atsakyti, kas paskatino eiti savanoriu Lietuvos laisvės vaduoti. Tada buvau tik 17 metų amžiaus ir buvau lankęs tik pradinę mokyklą. Gal daugiausia įtakos padarė tėvelių pasakos apie didingą Lietuvos praeitį, apie gražiasias kunigaikščių pilsis, apie karžygių didvyriškumą ir apie sveltųjų skriaudās priešpaudos laikais. Be to, žinojau, kad be kovos ir aukų, niekas tautai laisvės neduos.

— Ar negalėtum apibūdinti "L. L." skaitytojams kokį nors vaizdėlį iš laisvės kovų prisiminimų?

— Prisiminimų yra daug ir labai skaudžių, kurių dėl tam tikrų aplinkybių gal dabar dar ir nevertėtų skelbti. Asmeniškai skaudžiausiu išgyvenimu turėjau 1921 m. rudeniop iš kovų su lenkais. Tai buvo su daug skaitlingesniu priešu mūšis, kuriame buvau sužeistas mirtinai ir iš mūšio lauko išneštas kovos draugu. Po to atsiradau Karo Ligoninėje, kurioje išgulėjau virš dviejų metų laiko. Iš ligoninės išėjau nevaldydamas dešiniojos rankos ir bendrai nustojęs 60% darbingumo.

— Ar buvo jaučiamas L.L.K. invalidų nusivylimas, gyvenant Nepriklausomoje Lietuvoje?

gelio, kurių skolininkais esame visi, kurie naudojamos Lietuvos Nepriklausomybė.

Civiliniame gyvenime Viliušis ne mažiau aktyvus, kaip fronte. 1923 metais jis išvyksta Vokietijon, kur baigia miškų akademiją (prieš tai eksternu baigia Aušros berniukų gimnaziją). Lietuvoje einas įvairias pareigas, pradėdant urėdo, baigiant miškų ūkio departamento direktoriaus. Dalyvauja įvairiose organizacijose, kaip Savanorių Sąjungoje, Karo Invalidų, Šaulių, Vilniui Vaduoti ir kitose. Jose nėra eiliniu nariu, bet eina atsakingas pareigas.

Už savo žygius nepriklausomybės kovose apdovanojamas ordėnais: Vyčio kryžio pirmos rūšies (su kardais), Savanorių Medaliu, Gedimino ordenu 4 klasės, Gaisrininkų ordenu ir prancūzų Combatant atminties medaliu.

Dalyvauja spaudoje. Rašo — "Laisvėje", "Lietuvoje", "Kary". Kurį laiką redaguoja žurnalą — "Vyčio Ženklas" ir vėliau "Mūsų Girias".

Pabėgęs nuo bolševikų, Jonas Viliušis išsikuria Kanadoje. Dabartinį metų dalyvauja visuomeninėje veikloje ir bendradarbiauna spaudoje. Ir šiandieną, prisiminęs savo jaunystės kovas, Viliušis svajoja apie tą valandą, kada galėtų dar kartą pasiaukoti savo tėvynei. "Jei nori laisvės — mokėk aukotis" — tai Jono Viliušio šūkis savo broliams ir seserims.

J. V.

—*O—

Tėvynės laisvės niekas ant lėkštės nepaduos

(Pasikalbėjimas su Vyčio Kryžiaus Kavaleriumi K. Dobilu)

R. Mišauskas

"Kai kurie mūsų žmonės tokie lėkšti, kad patrijotais laiko tik dėl būsimų ministerių portfelių besigrumiančius, kurių tarpe marvijos nėra... Aš tokiu nesu, bet ir šiandien vėl esu pasiryšęs dirbti dėl Tėviškos reikalų ir tai deka vieno žmogaus, kurio žodis man daugiau reikiā, negu tuzino "veikėjų" kartu sudėjus.

Nepriklausomybės kovose mūsų karininkų kadra ir puskarininkų eiles sudarė iš rusų kariuomenės grįžę žmonės. Ginklus ar iš karo laužo susirankiojome, ar iš priešo atėmėme, bet žmonių, kurie juos mokėtų vartoti, nedaug tebuvo. Tad ir jūs, jaunieji, kurioj kariuomenėje beismoktumėt kovoti, atsiminkit, kad jūs dar labai reikės. Tėvynės laisvės niekas veltui nedovanos."

Tais žodžiais mūsų nuosirdaus patrijoto, savanorio kūrėjo, Vyties kryžiaus su kardais kavaleriaus, Kazio Dobilo, dabar gyvenančio Cicero, Ill. O kas gali nuosirdžiau apie tokius dalykus kalbėti, negu žmogus savo ranką dėl Tėvynės atidavęs ir gyvybę ją bet kada palydėti pasiryšęs?!

K. Dobilas yra aukšto ūgio, ramių akių, nuosirdžių, jautrių veido bruožių, 55 metų amžiaus, kilęs nuo Jurbarko, vyras. Jau 1914 — vokiečių okupacijos metais jis su kitais savo amžiaus jau nuoliais skaitė būreliais lietuvišką spaudą, o prisiminus to meto "Lietuvos Vytį", dar šiandien jo rankos suvirpa iš susijaudinimo. Tad ar nuostabu, kad kariuomenės pradžios organizuotis, jis su kitais savo apylinkės jaunuoliais, tėvelių palaimintas, kaimynų su muzika palydėtas, vienas iš pirmųjų įstoja į II pėst. pulką Panemunėje. Neilgai trukus, žaliukai kariai jau stoji į kovą dėl protėvių žemės.

Savanoris K. Dobilas kovojo prie Žiezmarų ir Žaslių su bolševikais, žygiavo iki Vilniaus, dalyvavo pasitraukimo kautynėse iki Vievio, o vėliau perkeltas kovojo Kėdainių — Panevėžio rajone.

1919 m. kautynėse prie Žaslių jis su dar vienu savanoriu perėjo į priekį ir atkakliai gynėsi kelias valandas kulkosvaidžių nuo keletriopai gausingesnių bolševikų, už ką vėliau buvo apdovanotas Vyties kryžiumi su kardais (kautynių Vyčio kryžius, vėliau pakeistas į Vyties ordenu). Birželio mėnesį kautynėse prie Obelių buvo sunkiai sužeistas ir po šešių mėnesių išėjo iš Karo ligoninės be rankos...

Kovų ir kančių išvargintas, K. Dobilas nepasitenkino valdžios duotu žemės sklypu ir 14 litų invalido pensija. (Antrojo Seimo pensija buvo pakelta iki 180 litų mėnesiui), jis norėjo dirbti savo atkovotam kraštui, tad gen. Nagevičiui organizuojant Karo muziejų, jis irgi dirba kartu. Daug Karo Invalidų prisiglaudžia prie Karo Ligoninės esančiame bendrabutyje, o vėliau paima garbingas Karo Muziejaus garbės sargybos pareigas. 1924 m. K. Dobilas įstoja į Finansų ministeriją (Mokes-

čių dept.), kur išstarnauja iki 1941 metų. Per tą laiką jis dalyvauja Sav. Kūrėjų Vyčių Draugijos, Šaulių Sąjungos ir kitų organizacijų veikime, dažnai eidamas atsakingas pareigas.

— Gerb. Dobilė, kiek žinau, Lietuvoje buvo nedaug žmonių, turinčių Kautynių Vyties Kryžių. Jūs, turbūt, yra vienas iš pirmųjų? — Neiškenčiau nepaklauses mūsų pasikalbėjime 16 Vasario progą.

— Tikro skaičiaus dabar negalėčiau pasakyti, bet prieš mane jį gavo 71... — Jis kukliai nusišypsojo.

— Ar Jūs dabar gaunate kokios paramos iš mūsų bendruomenės?

— Taip, mes (Karo Invalidai) esam susiorganizavę į organizaciją su centru Filadelfijoje ir mums daugiausia padeda Ramovėnai, ar tai patys—aukoms, ar jų parinkdami. Aš pats nesu labai paramos reikalingas, bet yra žmonių, kuriems tikrai jos reikia. Mūsų žmonės neturėtų jų užmiršti...

— Kaip Jums atrodo dabartinė mūsų politinė situacija?

— Man atrodo, kad buvęs Vliakas savo paskirties neatliko: vieton, kad sujungti lietuvius ir kovoti dėl Lietuvos laisvės, jis vien rietenų ir neapykantos sukėlė. Mes gi 1918 metais kovojome, bet ne valdžios, ne partijos rūpėjo, o išlaisvinti kraštą su kuo plačiausiomis sienomis ir Vilniui, jo sostinei!

— Kaip Jums atrodo, mes šian dien turėtume elgtis ir rūpintis Lietuvos išlaisvinimo?

— Mano nuomone, mes turėtume visapusiškai pripažinti ir remti mūsų valstybės atstovus, kurie vieninteliai yra pripažinti laisvojo pasaulio vyriausybių. Jie turėtų būti mūsų vyriausias vadavimo veiksnys. Visuomet turėtų remti ir mokslą einantį jaunimą, mūsų tautos žiedą, nes ant jų pėčių kris Tėvynės atstatymo darbas. Jaunuoliai turėtų išmokyti ginklų vartoti, nes kaip ir aštuonioliktais metais, taip ir dabar, labai to reikės. Kad užmirštume asmeniškus dūmą dėl bendro tikslo, kad įtraukume jaunimą į savo eiles, kad garsintume Lietuvos vardą pasaulio akyse, štai ko mums reikia! — Užbaigę pasikalbėjimą K. Dobilas.

Taip, dar yra žmonių, kuriuose gyva 1918 metų dvasia. Per Vasario 16 ar kitokių minėjimus jų mums reikia iškelti vėliavą, jie turėtų perskaityti aktą, jie turėtų tarti žodį, o ne gražybystėmis ir asmeniškuais prisidengę asmenius, kurių darbų taip reta matyti. Pakilkime dvasia virš mažų dalykų, kaip jie beginkliai ir alkani pakilo tais laikais ir savo krauju atpirko mūsų šalies laisvę.

Atsiveikinant tepagalvokite: lai žmonės šneka, ką jie nori, o aš pasikalbėjęs su savanoriu Kariu Dobilu, žinau ir jaučiu ką V. Kudirka turėjo galvoje, sakydamas: — "Is praeties Tavo sūnus — Te stiprybę semia!"

Švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės Šventę, siunčiame mūsų nuosirdžius pasveikinimus ir linkėjimus Lietuvos laisvės kovų dalyviams, — ypač šių kovų invalidams, kurie Tėvynei atidavė neįkainojamą duklę.

LNT Detroito Skyrius

Lietuvos istorijos didingumą sukūrė tauta, kuriai netrūko pasiaukojimo ir karžygiškumo. Vasario 16 progą išreiškiu pagarbą ir širdingai sveikinu Lietuvos Didvyrius — Nepriklausomybės bei Laisvės kovų invalidus, savanorius—kūrėjus, partizanus ir visus aktyviai kovojusius ir kovojančius.

Antanas Joncha, Melrose Park, Ill.

JOHN PAKEL

Prezidentas Chicago Savings & Loan Ass'n, visuomet aktyvus lietuviškuosiuose reikaluose ir šalpos darbuose. Vasario 16 dienos progą siunčia nuosirdžius sveikinimus ir gerus linkėjimus kovojusiems, kovojantiems ir veikiantiems dėl Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo bei sto vintiems lietuvių išlalkymo sargyboje.

A. Skudžinskienė,

ALT Valdybos Pirmininkė

Lorisa Jankūnienė,

Sekretorė

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir taipina savo nuodiu-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusei metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Vasario Šešioliktoji

Jurgis Kiaunė

Lietuvos Laisvės Kovų

"Mano žemė, įmirks krauju"
Bradūna

Kelivis, karštą vasaros dieną,
tyruose priėjus oazę, skuba prie
šaltinio atsigalvinti, nuraminti tro-
škuli, ir vėliau sėdasi palmės pa-
vėsin, pailsėti ir sukaupti jėgas
tolimesnei kelionei.

Taip ir mes, Vasario Šešiolik-
tą, būdami be Tėvynės, atsidūrę
tolimame, nors ir draugingame
krašte, suvargę kūnu ir siela ke-
liauninkai, susirinkime Tautos
šventei susikaupti ir iš Lietuvos
istorijos šaltinio ir jos didvyrių
paukščių pasisemti sau jėgų ir
stiprybės kovai už Lietuvą.

Vasario 16, seniau buvo mūsų
tautos džiaugsmo ir triumfo šven-
tė, o dabar ji virto skausmo, susi-
kaupimo ir pasiryžimo diena. Šiai
dienai mes rinksimės užmiršti kas
dieninius, smulkius reikalus ir ne-
susipratimus, susikaupti, pasiryžti
žūtūtinai kovai už tautos ir mū-
sų kenčiančių brolių laisvę. Stip-
rybės sėmiamiesi žvilgtelėkime į
mūsų praeitį.

Seniau Vasario 16, Lietuva sken-
do trispalvių žieduose, skambėjo
bažnyčių varpai, iš milijonų lietu-
vių krūtinų veržėsi prie Augščiau-
siojo padėkos ir džiaugsmo malda.

Iš šimtų tūkstančių karių, šau-
lių ir jaunimo lūpų paraduose
skambėjo lietuviškos dainos ir
nuo jų maršo žingsnių dundėjo žemė.
Šalyje reziduoja diplomatai
ir kiti svetimšaliai stebėjosi ir
grožėjosi mūsų mokslo ir kitų kul-
tūros židinių klestėjimu ir visose
srityse padaryta pažanga ir nu-
veiktais darbais. Mes matys džiau-
gėms ir didžiavoms savo krašto
pažangai. Krašte atkurtas ir Eu-
ropos mastu sutvarkytas žemės
ūkis, susisiekimo keliai ir pramo-
nė. Miestai ir kaimai papuotė di-
dingais mokyklų ir kitais valsty-
biniais pastatais. Sodai ir aikštės
pagražintos gėlynais ir tautos vy-
rų paminklais.

Fabrikai ir dirbtuvės gamino
vertybes ne tik Lietuvai, bet ir
eksportui. Lietuva nebudama nie-
kam skolinga ir nesiruodama ką
nors puliti, ar ką užgrobti, ramiai
šventė Vasario 16, džiaugsmingai
ir su šviesa viltimi žvelgė į ateitį.

O kaip atrodo mūsų tėvynė
šiandien? Dievuli, mielas, nei ne-
pažinti. Kruvinoji karo mašina
da kartą persirito per mūsų kra-
štą ir paliko griuvėsius, pelenų
krūvas ir kapinynus. Išdeginti
kaimai ir vienkiemiai, ir sunai-
kinti ištisi miestai: Alytus, Vilka-
viškis, Tauragė, Utena, Šiauliai ir
kiti. Fabrikai, elektros stotys, til-
tai, pieninės, mokyklos ir ligoni-
nės išsprogdintos. Didelė dalis
miestų ir kaimų gyventojų išžū-
dyta ar išvežta į Sibirą, o jų vie-
ton atvežti Azijos bastūnai ir bur-
lokai ir pavadinti lietuviškoms
pavardėmis. Lietuva rusinama.
Dievas ir kryžius iš mokyklų iš-
mesti, bažnyčios uždarytos ir pa-
verstos šokių salėmis ar sandė-
liais. Lietuva virto ištisu kalėjimu
ir kančių vieta. Kada mes
rinksimės laisvai švęsti Vasario
16, tenai Lietuvoje tūkstančiai par-
tizanų miškuose ir visi lietuviai
negalės švęsti Vasario 16-tos. —
Partizanai sugrubusiom nuo šalčio
rankom spaus šautuvus prie krū-
tinių ir sukepusiom, kruvinom lū-

invalidas.
pom kartos: "Mes kelio atgal ne-
beturime ir jo neįsiekime. Mes
arba žūsime, didžiausiai laisvojo
pasaulio gėdai, arba laimėsime!"
O štai ten, Lietuvos kelias trau-
kia raudonoji gurguolė ir veža
kraugeriams gal paskutinę sau-
grūdų, arba paskutinį gyvulį iš
tvarto, o patys kenčia badą. Žiū-
rėkite, o kas gi ten dedasi? Tai
iš Vilniaus ir Kauno kalėjimų nu-
latinė kraujo duoklė 5—6000, va-
romi iš Lietuvos pėsciomis per
pusnyčius ir Sibiro stovyklas kan-
kinimui ir lėtai mirčiai. Juk tai
mūsų tėvai, broliai ir vaikai. Tai
krašto žiedas — studentai, gim-
nazistai ir kiti jaunuoliai, kurie
gyveno ir dirbo tautai ir tėvynei,
o dabar kaip bolševikų priešai, va-
romi likviduoti.

Juk tai Babilonijos vergija, net
daugiau, tai pragaras, šaukšys
dangaus keršto!

Silpnesnieji, nebegalėdami vi-
so to pakęsti ir pergyventi, nete-
kė vilties greit išsivaduoti, įpuola
ir nevirtį ir nusiminimą ir net nu-
sižudo. Gal ne vienas ir iš mūsų
pagalvoja, kad jau viskas baigta
ir nebeverta kovoti...

O ne, klysta, kas taip galvoja.
Mes ir praeity turėjome daug —
daug sunkių ir liūdny dienų. Min-
daugo, Kęstučio, Vytauto laikais,
o vėliau ir Rusijos carų baudžia-
vos laikais. Neveltui vienas mūsų
tautos žadintojų rašė: "Anei rąsto
daugiau, o nei druko mums turėt neuo-
da, sako tegul bus Lietuvos ir
tamsu ir juoda". Bet tai neišsipil-
dė, o įvyko priešingai. Basanavi-
čiaus "Aušra" nušvietė Lietuvos
padangę, o dr. Kudirkos "Var-
pas" savo Kelkite... Kelkite... pa-
žadino lietuvių tautą iš gilios mie-
go ir Ji 1918 m. Vasario 16 tarė
savo galingą žodį, o šis virto
tikrove ir Lietuva tapo Nepriklau-
soma Valstybe.

"Redde quod debes" iškalta
Karo Muziejuje ant aukuro akme-
nis. Taip, atiduok kas pridėra
ką esi skolingas Tėvynei. Tas lai-
svės nevertas, kas negina jos, by-
lojo ir skardeno Laisvės Varpas.

Išniekintas Nežinomojo kario
kapas, nutilo ir Laisvės Varpas ir
nebesmilkis šventoji ugnis Vasario
16, prie Laisvės paminklo.
Ne džiaugsmo ir padėkos malda
kils prie Augščiaušiojo, bet
verksmas ir beviltiškos aimanos
skambės tėvynėje, o jo silpni ai-
dai bailiai ir negarsiai atslieps
Sibiro tundrose ištremtųjų lietu-
vių lūpose.

Bet argi tai jau viskas, argi tai
reikia mums ir Lietuvai galą? O
ne, ir dar kartą ne. Tai tik laiki-
na būklė ir mums stiprus įspėjimo
ženklas. Lietuvi, sukruk, ir
susikaupk kovai! Žinokime, kad
niekas veltui nieko nepaduos, o
tuo labiau brangiausiojo daikto
pasaulyje — laisvės. Už laisvę
tautos visuomet mokėjo ir mokės
brangia kraujo ir dar geriausiųjų
krašto sūnų krauju kaina. Atsi-
minkime, kad tik savo krauju at-
pirksime laisvę.

Tik pažvelgkime gerai, argi ne-
simato aušros ir laisvės spindu-
lių, o juk ir saulė turės užtekėti.
Juk mūsų valstybė dar nepalaido-
ta, o tik merdi. Laisvasis pasa-
ulis su Amerika priešaky, nepipa-
žino brutalaus Lietuvos okupu-
mo bolševikams, mūsų pasiuntiny

L N T PIRMININKAS MONTREALYJE

Vincas Rastenis, LNT pirmi-
ninkas, sausio 29 d. atsilankė Mon-
trealį ir sausio 29 d. Aušros Var-
tų parapijos salėje padarė viešą
pranešimą, visus įdomaujančiomis
šių dienų aktualijomis. Salė buvo
pilnutėlė ir V. Rastenis tikrai ne-
apvyly susirinkusių.

Pranešimas savo turiniu ir for-
ma taip notizavo klausytojus, kad
jo metu išviešpatavo tokia tyla,
kaip sakoma — musę skrendant
galėjai girdėti! Prelegentas nu-
švietė visų mūsų jausmus ir lūke-
sius dėl turėtos ir nustotos lais-
vės ir Nepriklausomybės ir vaiz-
džiai išryškino tą realią padėtį,
kuri šiandien yra Lietuvoje, —
kaip ten puslankinis bolševikinis
okupantas viską naikina iš šaknų,
kas tik galėtų žadinti laisvės ir
Nepriklausomybės pasireikškimus.
Jis priminė tas milžiniškas tautos
kancias, pradėdant partizanų krau-
jo duokle aktyviose kovose prieš
okupantą ir bendrai sąryšyje su
visu pasyviu pasipriešinimu kolek-
tyvizacijai ir sukotunistinimo
idėjai, na ir konkrečias iš to pa-
sekmes. Tą šiandieninę padėtį
Lietuvoje vaizdą Rastenis pagrįdė
daviniais iš tiesioginių šaltinių —
tik ką atvykusio asmens iš Vil-
niaus atpasakojimu, — ir pačių
sovietų paskelbtais gausiais statis-
tiniais daviniais, išanalizuotais sis-
tematinėse kruopščiose reikalo stu-
dijose.

Antroje savo pranešimo dalyje
p. Rastenis nušvietė Lietuvos va-
davimo bylą. Jis nurodė, kas yra
jau padaryta, kas daroma ir kas,
jo nuomone, skubiai yra darytina
esamose apyptovose. Tuomi pačiu
plačiai paaiškino Nepriklausomy-
bės Tautos kilmę, jos paskirtį ir
uždavinius, išėinant iš tikrai re-
alios, bet nesufantastintos, vidaus
ir tarptautinės padėties. Numaty-
tiems uždaviniams vykdyti ir yra
įkurtas Nepriklausomybės Fondas.

Kaip jau pats pasirinktas var-
das "Talka" sako, jos tikslas tal-
kinkauti, bet ne konkuruoti ir
griauti. Ji nesikiš į tas sritis, kur
reikalai bus patenkinamai spren-
džiami kitų visuomeninių organi-
zacijų, kaip "ALTO", "VLIKO" ir kitų
panašių org. ir komitetų ir vengs
aukoti lėšas ir energiją tuštiems
ginčams dėl kompetencijų, teisės,
pirmynių, priklausomybių, partii-
nių išpareigojimų, disciplinos ir t. t.

Deja, su apgalstavimu tenka
konstatuoti, kad minėtos rūšies
"problemos", buvo laikomos pir-
maeilėmis iškolinėje organizaci-
joje Lietuvos Nepriklausomybės
bylai vesti — Vlike, tuomi aplė-
džiant tiesiogines savo paskirties
uždavinius. Ypač tai ryškiai pa-
sirodė ta Vliko varoma akcija ir
žūtūtinė kova prieš mūsų teisus
diplomatus ir jų šefą dėl ne-
priklausomybės ir dėl teisės kal-
bėti Lietuvos Valstybės vardu.
Mat, Vlikas, kaip žinoma, bando

bės beveik. Kovojame ne mes
vieni, bet milijonai pavergtųjų,
padedant laisvojo pasaulio valsty-
bėms. Šiais metais Vasario 16, U.
S. A. Senatas visą ištisą valandą
pašvenčia Lietuvos vargams ir jos
sunkiai būklei aptarti.

Vasario 16, visame pasaulyje
bus minimi Lietuvos vargai ir kan-
čios, o ir pačioje okupuotoje Lie-
tuvoje tūkstančiai partizanų su
ginklu rankoje būdi tėvynės sar-
gyboje. Mūsų diplomatai, kariai
ir šauliai buriasi, projektuoja ir
dirba planus Lietuvai atstatyti.

O svarbiausia, kad juk mes vi-
si lietuviai tikime, kad yra Dievas
ir yra teisybė, kuri kad ir vėliau,
bet atlankys nuskriautuosius. —
Tad nevieta nusiminimams! Švę-
sdami Vasario 16-tą, turime susi-
ėję susikaupti, pasiryžti ir ugdyti
kūno ir dvasios jėgas. Būkime
vieningi ir pasiroję. Išmūšys
valandai, visi kaip vienas, stosi-
me kovon ir laimėsime. Buvo, ir
vėl bus Laisva Lietuva su sostine
Vilniuje, ir mes grįšime namo.

Baigiu Maironio žodžiais:

"Gana svyravimų bailių!
Štai laikas sėsti ant arklį
Ir stotį kruvinąją kovą!
Jei ne dabar, tai niekadoms!"

Tad turi būti Lietuva
Taip, kaip prie Vytauto,
/ laisva...

sau savintis funkcijas Lietuvos
Seimo ir Vyriausybės, funkcijas,
kurių niekas jam nesuteikė ir su-
teikti negali! Tokia padėtis nega-
lėjo būti toliau toleruojama.

Lietuvos Nepriklausomybės Tal-
kai rūpi tik pozityvus darbas.
Lietuvos vadavimo byloje ji lai-
kosi negincijamos tezės: — visi
tarptautinės reikšmės reikalai ir
tiesioginiai santykiai vieno ar ki-
to formoj su kitomis valstybėmis,
o ir tos rūšies sprendimai, turi
būti atliekami tik per teisėtus
Lietuvos Valstybės atstovus —
diplomatus.

Tik tuo keliu einant bus gali-
ma išvengti nesklaidumų, pasi-
kartojimų, kontradikcijų, ir kar-
tais neapgalvotų žygių ir žalingų
sprendimų.

Mūsų valstybės akredituoti ir
net pačių didžiųjų valstybių dar
šiandien pripažįstami diplomatai
yra Lietuvos Valstybės tęstinumo
simboliai! Dėlto jų teisės turi bū-
ti ginamos ir autoritetas kelia-
mas, nes tai yra svarbiausias ar-
gumentas Nepriklausomybės by-
loje. Kas tą neigia, kerta tą ša-
ką, ant kurios pats sėdi ir pasi-
tarnauja tik Lietuvos priešams!
V. Rastenio pranešimas savo
turiniu ir forma žymiai skyrėsi
nuo kitų prelegentų iš "svetur",
kurių Montrealis jau nemaža yra
matęs.

Tai buvo objektyvus pasidali-
nimas mintimis, be kolonijų, be
neapykantos ir be sąskaitų suve-
džiojimų.

Paskaitai pasibaigus, prelegent-
tas atsakė į ištisą eilę paklausimų,
kurių tačiau dauguma neturėjo
nieko bendra su paskaitos turiniu.
Susirinkusieji paukojo Ne-
priklausomybės Fondui per 70 do-
lerius.

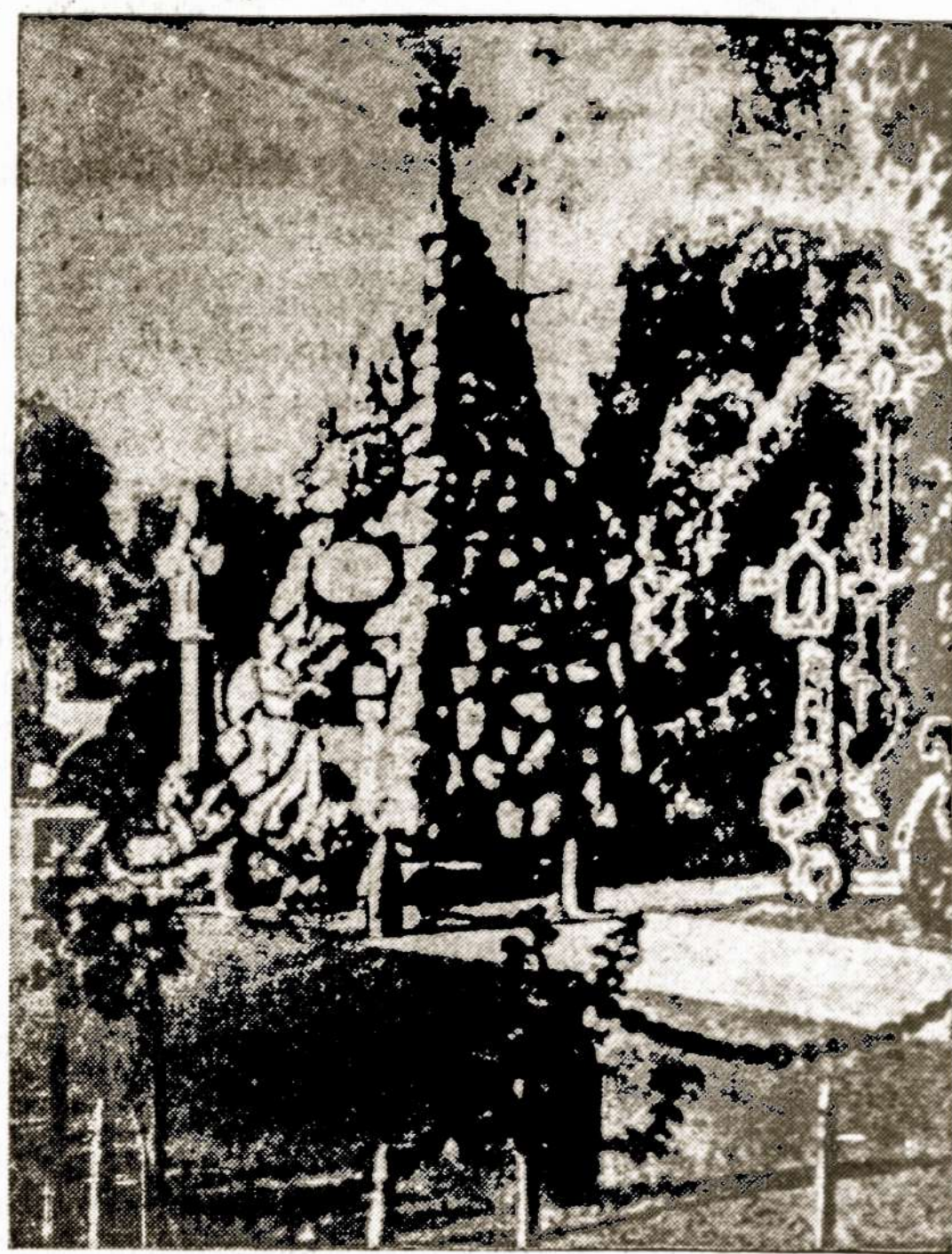
J. Viliušis

Vasario 16-sios reikšmė

Jau šešioliktas Lietuvos Nepri-
klausomybės metines minime —
esant kraštui pavergtam. Šiai rei-
škmingai sukakčiai visi patriotin-
gijai lietuvių telkiasi nuoširdžiai
vienybę pareikšti savo pasiryži-
mą išlaisvinti brolius ir seses iš
anapus geležinės uždangos ir tuo
pačiu parodyti karštą meilę sa-
viesiems bei parodyti pasauliui
žiaurių pavergėjų klastas. Taipgi
Vasario 16 mus pačius, įvairių
srovių ir galvosenų, sutartina ben-
driems darbams, kurių yra tiek
daug ir kuriems niekada nebus
perdaug jėgų. Tai reikalinga ir
tikrai svarbu ir kitiems lietuvi-
škiems uždaviniams.

Vasario 16 dvasia privalėtų pas
mus vyrauti ir talkinti visus ap-
skritus metus, dedant pagrindan,
kad visi keliai veda į Vilnių. Tik
solidarumu ir vieningumu tegalė-
sime išreikšti savo stiprumą, iš
kurio kyla užsibrėžtų uždavinių
laimėjimai. JAV Altas yra vien-
mintėlis visų srovių sutartas Lie-
tuvai laisvinti veiksny, kurio tik-
slūs užsimojimai ir darbai visų
retini. Amerikos Lietuvių Tautinė
Sąjunga niekuomet nesusyrvavo
savo kooperavimu ir neketina
trauktis iš šio taip reikšmingo ir
būtinio darbo. Iš to dar neišėina,
kad bile kieno savotiškesnis pasi-
sakymas, užsimojimas ar veikla
būtų jau suprasta kokia neigiama
ar išsiskyrimas iš bendros veik-
los, kaip kad kartais nekuri ne-
įsigilinę klaidingai galvoja. Juk
esti veiksmų ir eįtmų, vyknamų
paskirų asmenų ar organizacijų,
kurie savotiškai ar netiesioginai
pagalios išsilejė į bendras didžiū-
les pastangas mūsų Tėvų Krašto
laisvinimui. Užtat, visa tai reikia
laikyti teigiamais pasireikškimais
ir konstruktyviais darbais, nešan-
čiais naudą.

Didelėje kovoje neretai ir pas-
kiras kareivis ar paskira karių gru-
pė suvaidina žymų vaidmenį, ne-
numatytą ar neigalintą vyriausios
vadovybės, kuriai buvo taikomas
tik nuoširdus talkinimas. Aprib-
jimai tik siaurina ir varžo jėgas
dinamiškai pasireikšti visiems ve-
ksnams, turintiems tokius pat
aukštus idealus, siekiančius to pa-
ties tikslo. Užvis naudingiausia ir
našiausia, kada teikiama galimu-
mai ir net skatinama ar tai indi-
vidai ar kolektyvai visiškai lais-
vai reikštis, kad tik tai daroma
tiksliai ir gerais norais. Tik lais-

Nežinomojo kareivio kapas Kaune

Tėvynės laisvė

Ona Alginienė

Praeitais metais plačiai pami-
nėtasis poetas Adomas Mickevi-
čius davė ir vėl progos tremtin-
iams pakartoti populiarus žo-
džius, iš jo poemos "Ponas Tadas"
apie tėvynę, kuri yra taip pat
brangi, kaip ir sveikata, ką suži-
no tik tai, kas jos netenka.

Bet Adomas Mickevičius buvo
varu išvartas tremtinys, be teis-
sės grįžti atgal, gal dėlto jis ir ly-
gino tėvynę su brangiausiu žmo-
giu turtu sveikata, kuri kartą pra-
rasta, nebegrįžta.

Mes gi pagėbome nuo bolševi-
kinės grėsmės, ne kieno nevaro-
mi ir, prašomi grįžti atgal, ne ne-
manome tai daryti. Atseit, yra
kažkas daugiau, kažkas branges-
nio, nei tėvynė viena. Juk galė-
jome laikytis išikibę gimtosios žemės
iki paskutinės valandos, kol
būsime ištremti, nužudyti, ar ten
pat palikti vergauti, bet ištikimi,
neišsivadėję to, kas brangiausia
lemties valandoje. Tačiau to ne-
padarėme, bet bėgome palikę vis-
ką, kas buvo ilgai ir kruopščiai
siekiama, ugdyta, mylėta, pasigėdę
tik vieno — laisvės. Individualūs
laisvės, trokšdami pasilikti tik sau
žmonėmis, kas yra įmanoma tik-
tai gyvenant Nepriklausomybėje.

Atsidūrę laisvame pasaulyje,
ypač J. A. Valstybėse — visų lais-
vių šalyje, dar labiau įsitikinome,
kad nepriklausomas gyvenimas
laisvėje yra visų vertybių aukš-
čiausia vertybė. Mums aišku, kad
tėvynė, netekusi laisvės, neugdo
pilnutinio žmogaus, dėlto ir pasi-
klusieji tėvynėje, atiduoda savo
gyvybę ne už ją, bet už laisvę
ją.

ABN—Antibolševikinių Tautų Bloko ukrainiečių skyriaus sveikinimas lietuviams

Lietuviai visame laisvame pa-
saulyje, savo tėvynėje ir sovietų
koncentracijos stovyklose švenčia
38 metines nuo Lietuvos Respub-
likos Nepriklausomybės paskelbi-
mo, kuris įvyko 1918 m. vasario
16 dieną.

Šia pažymėtina proga mes siun-
čiame savo geriausių linkėjimus
nuo Čikagos Ukrainiečių ir ypa-
tingai American Friends of ABN
Čikagos Ukrainiečių Skyriaus.

Daug metų atgal Lietuva ir Uk-
raina prarado savo laisvę komuni-
stinės Rusijos bolševikams ir nuo
to laiko milijonai lietuvių ir uk-
rainiečių prarado savo gyvybes ir
laisvę po negalėtingų Sovietų
Rusijos kulnini.

Šiandieną lietuviai ir ukrainie-
čiai kovoja vienas šale kito, kad
atgautų nepriklausomybę ir nu-
metus vergijos pančius. Jie žino,
kad vieną dieną laisvė bus jų at-

va veikla mūsų bendriems tiks-
lams daugiausia nudirbs.

Ugdykime Vasario 16 dvasią ir
ją vykdykime be priekailių.
Dr. S. Bležis,
A.L.T.S. Pirmininkas

Todėl kiekvienais metais, kada
ateina Vasario šešioliktoji diena,
kurioje lietuviams kartą buvo iš-
aušęs laisvės rytas, ne vienas lie-
tuvis, kur jis begyventų, negali
praleisti tą dieną širdimi neat-
liepęs į jos simboliką, negali sė-
dėti rankas sudėjęs, nesukrutęs tą
dieną atšvęsti drauge su kitais li-
kimo broliais ir seserimis, visi
bendrai pasidėję nauju pasiry-
žimu būdėti, tėvynę gelbėti.

Veltui priekaitai savųjų sa-
viesiems dėl atšalimo, sudolerėji-
mo, užmiršimo ir panašiai — to
nėra. Išimčių visame pasaulyje.
Bet kaip savo kraštą paliko be-
mylis pirmasis į šią šalį atėjęs lie-
tuvis, taip mylės jį ir paskutinis,
kas išmūšus valandai paaiškės vi-
su ryškumu, jog tėvynės meilė
nėra išblėsus. Nes ji visą laiką
gyva choruose ir meno ansambliuose,
se, tapytųjų paveikluose, tauti-
nuose audiniuose ir drožiniuose,
gyva lietuviškoje spaudoje, gyva
rašto kūrybos konkursuose ir me-
cenatų premijų aukose. Gyva vie-
šoje, iš visų išsiskiriančioje Kalė-
dų eglėje, gyva lietuviškoje radi-
jo programose ir partijų ginčuose.
Gyva jaunimo parengimuose,
bei jų stovyklose. Gyva visų ve-
iknių posėdžiuose, kaip ir šalpos
vajuje. Gyva ir Vliko su diplo-
matijos šefu nesutarime.

Kiekviena naujai sulaukta Va-
sario 16-ji diena sužadina viltį ir
pakelia dvasią naujiems ryžtams,
sutraukia visų pažiūrų ir įsitiki-
nimų lietuvių į vieną tos dienos
minėjimo vietą, kur dingsta gin-
čai ir nesutarimai, nes visų bal-
sai derinasi vienon garbės gies-
mės mūsų buvusiems ir esamiems
visų rūšių ginklų kovotojas už
Tėvynės Laisvę ir Nepriklausomybę.

Lietuviai visame laisvame pa-
saulyje, savo tėvynėje ir sovietų
koncentracijos stovyklose švenčia
38 metines nuo Lietuvos Respub-
likos Nepriklausomybės paskelbi-
mo, kuris įvyko 1918 m. vasario
16 dieną.

Šia pažymėtina proga mes siun-
čiame savo geriausių linkėjimus
nuo Čikagos Ukrainiečių ir ypa-
tingai American Friends of ABN
Čikagos Ukrainiečių Skyriaus.

Daug metų atgal Lietuva ir Uk-
raina prarado savo laisvę komuni-
stinės Rusijos bolševikams ir nuo
to laiko milijonai lietuvių ir uk-
rainiečių prarado savo gyvybes ir
laisvę po negalėtingų Sovietų
Rusijos kulnini.

Šiandieną lietuviai ir ukrainie-
čiai kovoja vienas šale kito, kad
atgautų nepriklausomybę ir nu-
metus vergijos pančius. Jie žino,
kad vieną dieną laisvė bus jų at-

va veikla mūsų bendriems tiks-
lams daugiausia nudirbs.

Ugdykime Vasario 16 dvasią ir
ją vykdykime be priekailių.
William S. Diduch,
Prezidentas
M. Yaremenko,
Sekretorius

Antanas Jonča

Visuomeninio darbo 40 metų sukaktį minint

Tegul bus leista šių eilučių rašytojui mūsų platesnę visuomenę supažindinti su tuo tyliu, be jokių pretenzijų iškilti ir aukštybės visuomenės veiklos darbuotojui A. Jončai. Šis daug nusipelnęs lietuvių klestėjimui Melrose Parke ir apylinkėje, gyvena šiame miestelyje per keturiasdešimt metų. Čia jam pažįstamas kiekvienas lietuvis, ir jis visiems apylinkės gyventojams, ne tik vien lietuviams čia pažįstamas.

Jo visuomeninės darbuotės kelią čia ir norėčiau šiek tiek atpažinti, nors ir ne visai išsamiai. 1912 m. nei iš šio nei iš to negausinga Melrose Park lietuvių

kolonija praturtėjo vienu gyvenotoju, ir dar žemaitiu. O tai ir buvo A. Jonča, vienas iš dvilysk staliaus vaikų, gyvenančio Skaudvilės apylinkėje. A. Jonča tada galėjo būti mažai ką vyresnio amžiaus už tuos, ką vokiškai vadintume Sprossling. Aš tokio amžiaus vadinu tautos žiedais ir vilimais. A. Jonča, kaip ir daugelis kitų, atsirado čia Amerikoje, vengdamas carinės prievartos. Jo medžiaginį turta suamet būtų buvę galima lengvai patalpinti vienam krepšin ir persikišus lazda, užmetus ant peties, be sunkumų keliauti per šį platų kontinentą. Mokslinis bagažas — pradinė mokykla, plius profesinis pasiruošimas: šaltkalvis mechanikas. Šio amato jis mokėsi Tilžeje. Žinant, kad tada, rusų caro smaugiamoj Lietuvoje, baigusieji pradinę mokyklą ir moką amata, buvo gyvenamosios vietos inteligentai, tokio asmens netekimas, jam išemigruojant, tada tautai buvo ypatingai žymus nuostolis.

Susiradęs darbo, A. Jonča pradėjo dairytis, kas vyksta lietuviškos visuomenės kultūriniam gyvenime. Jam buvo jau tada pažįstama gyvenimo tiesa, kad žmogus ne vien duona yra gyvas. Tuojau atvykęs tad ir ima dairytis dvasinio peno lietuviškos veikloje. Tik įsisteigus 22-ajai Vyčių kuo pa, stoji į ją nariu. Vyčių kuopai organizuojant vakarinius kursus, A. Jončai pavadamas organizacinis darbas. Anglų kalbai dėstyti kviečiamas W. Babičius, o lietuvių kalbą dėsto pats A. Jonča. Neuzilgo jis išrenkamas 22-os Vyčių kuopos pirmininku. 1917 m. jis suorganizuoja Šv. Jono D-ją, kuri su tikslu pasistato įsteigti lietuvių parapiją Melrose Parke. Tam sudaroma komisija, kuriai jis pirmininkauja. Parapijos steigimo reikalais jis lankosi keletą kartų pas Diocezijos Vyskupą ir gauna leidimą. Jei Melrose Park šiandien neturi lietuviškos parapijos, tai tik dėl to, kad dauguma būsimo parapijos narių mane grįšį Lietuvon, tik jai nepriklausomybę atgavus. Parapijos steigimo sumanymas baigiamas tuo, kad surinkti pinigai gražinami juos suaukavusiems. Neturint savos parapijos, su savo vakariniemis pamokomis lietuviški klaidinasi pas italus. Jų sale naudojasi ir chorų repetitijos. — Jie taip pat ir gieda jų bažnyčioje.

Pramokines kiek skaityti savo tautiečius lietuviškai, A. Jonča platina lietuvišką spaudą — laikraščius. Tuo metu Čikagoje buvo leidžiami: "Katalikas" ir "Lietuva". "Lietuva" tuo metu redagavo B. Balutis, dabartinis Lietuvos ministras Londone. A. Jonča su B. Balučiu glaudžiai bendradarbiavo ir abu kartu sielojosi lietuvių išlaikymo reikalais. Jis nesitenkino vien kultūriniais reikalais, jo pilna ir šalpos organizacijose: aktyviai dalyvauja komitete nuo karo nukentėjusiems lietuviams šelpti. Įsisteigus Lietuvos Raudonajam Kryžiui, įsijungia į jo veiklą Melrose Parko lietuvių jį visi gerai prisimena kartu su Valučku ir A. Urbellu, renkant milijoną parašų gauti pripažinimą Lietuvos valstybės de jure iš Amerikos vyriausybės. A. Jonča nesitenkina dirbdamas visokeriopą kultūrinį ir šalpos darbą. Šalia praleidžiamų vakarų, dėstant tautiečiams jų gimtąją kalbą, patylo mis lavinasi pats. Lanko įvairias vakarines mokyklas Čikagoje, mo-

kosį anglų kalbos ir domisi techniškais mokslais. Taip jis pašvenčia 15 metų savo liuoslaikio, bestu dijuodamas.

Bet mokslai, kokie jie bebūtų, šeimos židinio nepakeičia. Jis dailosi savo kieto gyvenimo keliui palydovės. Tokią sutinka Onos Jončukės asmeny, ir 1917 metais, sugretinus dvi Jončų pavardes, sukuria Jončų šeimą, pilna to žodžio prasme. (Aukščiausias jų san tuoką palaimino dukra ir sūnumi). Ona tvirtai išlaiko gyvenimo egzaminą. Augindama šeimą ne tik kad netrukėdė jo visokeriopai veiklai, bet buvo priežastimi dar platesnei veiklai išvystyti. Ji sudarė jam jaukų šeimos židinį ir užuovėją nuo išorinio pasaulio, kur jis galėjo atsikvėpti ir susikaupti jėgų. Bet A. Jonča turėjo per daug jau mažą tam laiką.

Atvykus Nepriklausomos Lietuvos Finansinei Komisijai platininti paskolos bonus, Melrose Park ir apylinkėje A. Jonča eina izdininko pareigas. Jis parduoda Nepriklausomybės Paskolos Bonų už 12.500 dol. Žinant faktą, kad asmenys pasirašinėjo bonus net po 10 dol., iš karto mokėdami tik penkis dolerius, reikia įsivaizduoti, koks tai turėjo būti milžiniškas darbas sukelti tokią sumą namų Melrose Park ir apylinkės kolonijoje.

A. Jonča pasireiškė, kaip sąmoningas lietuvis, pilnai ir aiškiai apsisprendęs už laisvo ir demokratiško žmogaus principus. Kaip toks, jis demaskuoja komunistus, jų pačių ruošiamuose mitinguose. Tokių mitingų komunistai yra meginę suruoti net keletą Melrose Parke, tikslu šmeižti ir juodinti tik ką atsistačiusią Lietuvos valstybę ir jos santvarką. Jis gudrią savo kalba nuveda juos į aklykatiškus ir paklaidina jų pačių nesąmonių migloje. Ir tik dėka jo apsukrumo, jis yra daugelį nepažįstančių komunistų melo lietuvių išgelbėjęs iš žalingos su komunistais draugystės.

Kaip visuomeninį veiklį, taip ir įmonėse jis pastebimas, kaip gabus ir ryžtingas. Pramokęs pakankamai anglų kalbos, bando čia įsigytas techniškas žinias pritaikinti. 1922 m. pradeda dirbti "Oil Product Appliance Co", kaip įrankių meisteris. Vos porai mėnesių praėjus, įmonės vadovybė jį pastebi, kaip gabų, turintį techniškių žinių gerą bagažą ir tinkantį vadovauti, paskiria vyresniu prižiūrėtoju. Tose pareigose jis čia išdirba 14 su puse metų. Vėliau jis pereina dirbti toms pačioms pareigoms į "Chicago Rivet & Machine Co". Šio įmonės jis dirba virš 18 metų. Dabartinė jo užimamoji vieta — General Superintendent.

Ant. Jonča pastebimas ir įvertinamas ne tik lietuvių tarpe ir įmonėse, bet jis darosi populiarus ir vietos visuomenėje. 1932 metais jis kandidatuoja ir išrenkamas į Melrose Park miestelio tarybą. Sekančių rinkimų metu jis vėl siūlomas kandidatu. Vieno rinkiminio susirinkimo metu A. Jonča pastebi, kad susirinkimo dalyvių daugumą sudaro italų kilmės asmenys ir, žemaitis programinę kalbą režia itališkai... (Melrose Park gyventojų dauguma yra italų kilmės). Toms pačioms pareigoms jis išrenkamas ketvirtą kartą. Ir šiandien jis, kaip Tarybos narys, dirba viso miestelio gyventojų gerovei.

Bet, turbūt, jo sielai nėra mielesnio darbo, kaip lietuviškumo išlaikymas tremty.

Kada pastebi senesnių vietos lietuvių draugijų: "Kunigaikščio Algirdo, Ūkėsu, Piliiečių Klubo ar Sūnų bei Dukrų D-jos" nepergeriausius reikalus, deda pastangas jas sujungti. Tada pavyksta, ir šios pašalpinės draugijos, susibūrusios, kaip "Proviso Apygardos Lietuvos Susivienijimas" ir šiandien gyvuoja ir džiaugiasi savo ir sėkmingos veiklos amžiumi. Naujoje draugijoje A. Jonča eina įvairias pareigas. Kitas jo stambus darbas — tai "Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas", apjungtas šios apylinkės lietuvių ir darnų vienietį harmoningai veiklai. Tai yra vienintelė lietuviška organizacija,

su kurios politiniu svoriu skatost vietos savivaldybė. Tai organizacijai yra pasiūloma rinkimų metu išstatyti kandidatą į miestelio Tarybą. Šiai organizacijai vadovauti išrenkamas A. Jonča jau kelinti metai. Jis ir šiandien yra jos pirmininkas. Man nekyla jokių abejonių, jog ateis diena, kada šiam klubui bus pasiūlyta išstatyti kandidatą miestelio burmistro vietai užimti.

Ir kokioje lietuviškoje organizacijoje jo nesutiksi. Kai tik įsisteigė "Amerikos Lietuvių Bendrojo menės skyrius", A. Jonča tuoj stoja į jo eiliniu nariu ir neapleidžia nei vieno susirinkimo. Pavargus nuo sunkaus ALB organizacinio darbo pirmajam pirm. Metrikui, A. Jonča išrenkamas ALB Melrose Park skyriaus pirmininku. Jis tą sunkų organizacinį darbą dirba su tikra tėviška meile. Jo žodžiais tarant, kūdikiui reikalinga tėviška globa. Ir kas šio energingo ir tiesaus žmogaus žodyje ir veiksmuose, o taip pat ir stumony, žemaitis Melrose Park nepažįsta. Kas nėra turėjęs su juo vieno ar kito reikalo, kur jo vienokia ar kitokia pagalba buvo reikalinga? Jam nei vieno reikalas nėra nei per didelis, nei per mažas, ir visiems jam pakanka laiko išklausti ir jo kompetencijos ribose, kiek galima, padėti. Jo plačios apimties pažiuroms ir tolerancijai nedaro skirtumo kito žmogaus įsitikinimai, būtų jie politiniai, tautiniai ar rasiniai. Jis matb tik asmenį — žmogų ir, jei jį kreipjamasi kokių reikalų — jis visados pasiruošęs jam padėti.

Įmonė, kurioje jis dabar eina gana aukštas pareigas, dirba apie 60 tautiečių. Tada sudaro 10—12% visų Melrose Park lietuvių. Ir reikia stebėtis A. Jončo energija ir išterme. Šis nebe pirmos jaunystės žmogus (bent man taip atrodė), nesilepia savo šeimos židinyje ir ieško poilsio (kaip daugelis panašaus amžiaus), bet atvirkščiai: daro įspūdį, kad jis yra pasiryžęs padaryti dar daugiau, nei iki šiol yra padaręs.

Ir A. Jončiui norisi palinkėti kuo daugiausia sėkmės įvykdymo jo užsibrėžtų tikslų ir ilgo, laimingo gyvenimo.

Stasys Vidmantas

IŠ FICC VEIKLOS

Jau per trumpą laiką Tarptautinis Frontas Prieš Komunizmą susilaukė didelio pritarimo ir simpatijų iš viso pasaulio žymių asmenybių bei organizacijų. Švenčiant FICC sukaktuves, Pietų Amerikoje, Ponas Laupinaitis, žymus ir jaunas darbuotojas, Generalinis FICC Atstovas Pietų Amerik. Kraštams, susilaukė daugybės sveikinimų, tarp kurių reikia pažymėti:

- Ponas inž. Joan Asancaic — Presidente de la Defensa del Hogar Croata (Antikomunistinė organizacija, vadovaujama vietos atargos generolo P. Paez.
- P. Marques dr. Alberto Berra, Consul General de El Salvador;
- P. Generolas Henrique LOTT (Karo Ministeris) iš Rio de Janeiro;
- P. Kapitonas E. Jaquet, Ministerio da Marinha, Porto Alegre;
- P. Domingos Laurito, Consul de Mexico;
- P. Maurice Weckx, Generalinis Belgų Konsulas;
- P. Jan Lodewijk Voute, Generalinis Olandijos Konsulas;
- P. Jose Olmos, Generalinis Bolivijos Konsulas;
- P. Ministras ir Generalinis Ispanijos Konsulas ir daugybė kitų.

FICC dabar ruošiasi iškilmingai paminėti 16 Vasario ir tuo nori iškilmingai atkreipti laisvojo pasaulio nuomonę, ypatingai diplomatų akis, kad komunizmas yra karceris krikščioniškai kultūrai ir civilizacijai.

Čia reikia pažymėti, kad FICC atkintą kovą už Lietuvos laisvę ir kitų pavergtų tautų laisvę. FICC centras yra Prancūzijoje.

Redakcijos adresas: 1330 So. 51 st. Ave. Cicero 50, Ill. Tel.: OLYMPIC 2-4992.

ATEIKITE

I SPORTO ŽAIDYNES

Kai kasdien lietuviškas gyvenimas Amerikoje vis labiau apmiršta, kai nebepažįstame vieni kitų net savose kolonijose, tai šiandien sportinis judėjimas visu entuziazmu stojasi atsispirti prieš bendruomeninį nykimą ten, kur jis pats pavojingiausias.

Šis atsispyrimas, žinoma, nebus sėkmingas be visuomenės paramos. Vienintelis akstinas ir šaltinis veiklai felieka gyvi žmonės, kurie galėtų suprasti ir įvertinti atsivadavusių pastangas ir atsiekus laimėjimus.

Štai Detroito vasario 25—26 d. įvyksta Vidurinių Vakarų Sporto Apygardos vyrų krepšinio žaidimo turnyras ir apygardines vyrų ir moterų tinklinio pirmenybes. Dalyvauja Čikagos, Clevelando, Rochesterio, Urbanos ir Detroito sporto klubai. Šeštadienį, vasario 25 d., 12 val. Holy Redeemer sporto salėje, 5671 W. Verner, įvyksta krepšinis ir moterų rungtynės, o 1 val. YMCA salėje, 1601 Clark bus vyrų tinklinis. HR salėje 6:30 val. — iškilmingas žaidynių atidarymas, o 7 val. moterų tinklinio finalas. Sekmadienį, vasario 26 d., HR salėje 1 val. vyrų krepšinis, kurio finalas bus 2:30 val. Ten pat 4 val. žaidynių uždarymas ir dovanų įteikimas. Sekmadienį 10 val. šv. Antano bažnyčioje sportininkų paradas.

Detroito visuomenę kviečiame gausiai atsilankyti į šią jaunimo šventę.

Organizacinis Komitetas

DETROITO KREPŠININKAI ČIKAGOJE

Sausio 28—29 d. d. Detroito LSK Kovo krepšinio komanda buvo užsukusi Čikagon ir čia sužaidė dvejais krepšinio rungtynes. Šeštadienio vakare ji susitiko su vietinės Neris II penketuku, kuriam nusileido 51:60, o šeštadienio ryte, bandydama jėgas prieš studentų Lietuvai, vėl buvo priversta supasuoti 53:73.

Pirmasis susitikimas tarp Neris ir Kovo nedavė to, ką būtų turėję laukti iš šių gana žinomų komandų. Ypatingai koviečiai, būdami 1955 m. Mažosios Lygos krepšinio meisteriai, čia vaidino pradedančiųjų žaisti rolę. Galimas daiktas, jiems tinkamiau pasireikšti kliudė mažą salę, tačiau tai kažin ar būtų pakankama pateisinimo priežastis.

Rungtynių pradžioje neriečiai švystelėjo keliais praėjimais ir rezultatai lontoje matėme 6:0 pastarųjų naudai. Vėliau svečiai priartėjo 6:9, 10:13 ir kėlinys buvo baigtas 22:30 jų nenaudai. Antroje rungtynių pusėje koviečiai bando prisivyti ir III ket. baigia tik 5 taškų skirtumu — 41:36. Vėliau jis padidėja iki 6, — 55:49, kol baigminis teisėjo švilpukas rodo 9 taškų persvarą — 60:51 čikagiečių naudai.

Komandose žaidė ir taškus pelnę — Neris II: Tauras 18, Andrijauskas 23, Zumbakis 6, Vygančas 6, Tuzekas 6, Izokaitis 1; Kovas: Grudzinskas 12, Racka 16, Ruginius 9, Vitkus 4, Baziliauskas 4, Memėnas 4 ir Petrauskas — 0.

Sekmadienio ryte detroitiečiai išmėgino studentų Lituanicos "sveikatą", kuri savo centrą turi Urbanoje, savo gimtine laiko Čikagą, o savo žaidėjus turi įvairiose Amerikos vietovėse. Todėl nieko nuostabaus, kad Lituanicos, iš "keliaujančių čigonų" sudaryta komanda, čia tik mažą dalelę priminė savo anksčiau turėtąją formą.

Lituanica atstovavo: Gaška, Munys, Kaunas, Germanas, Bakaitis, Babičkas ir Gorronas. Koviečių sudėtį sudarė tie patys žaidėjai, kaip ir susitikime prieš Neris II.

Edv. Šul.

VASARIO 16-joj GIMNAZIJOS

Paskutinės pirmenybių rungtynės

Sausio 7 d. Bad Homburge gimnazijos krepšinio vienetas susitiko su vietos "Turngemeinde" rinktine paskutinėms Hessenos apygardos krepšinio pirmenybių rungtynėms. Jas Vasario 16-sios gimnazija laimėjo 75-41.

Po ilgesnės pertraukos ir neturėjusi progos treniruotis (neturėdama salės), Vasario 16-sios gimnazijos rinktinė pirmame kėlinyje neparodė įprasto lygio ir kėlinyje užbaigė tik 21:14 savo naudai. Antrame kėlinyje, įgavę seną formą ir padidinę spartą, rungtynes laimi užtikrintai. Rungtynės buvo pravestos naujoje Bad Homburgo gimnazijos gimnastikos salėje ir slidur parketas trukdė rungtynių eigai.

Užbaigęs Hessenos apygardos krepšinio pirmenybes, Vasario 16-sios gimnazija, kartu su TSG Darmstadt, užima pirmąją vietą taškų santykiu 18:2, krepšių santykiu 853-508. Kadangi Vasario 16-sios gimnazija šiose pirmenybėse žaidė be konkurencijos, tai dar neaišku, ar su TSG Darmstadt teks žaisti papildomas rungtynes dėl pirmos vietos. Dabar už Vasario 16-sios gimnaziją žaidžia: Arlauskas, Gustas, Galiljus, Lančiauskas, Lingė, Polkis ir Timpa Valteris.

Gauti nauji gimnastikos įrankiai

Iš Baden — Württemberg švietimo ministeris prieš pat Kalėdas gimnazija gavo apie 2.000 DM vertės gimnastikos įrankių: lygiagrečių, švedišką dėžę, ožį, švediškus suolus, odines klostes, ritminėi gimnastikai sviedinius, buožes, lankus ir virvės. Tuo būdu kuno kultūros pamokas žiemos metu galima suintensyvinti ir mokiniai su džiaugsmu naudojami tais įrankiais. Deja, gimnazija labai jaučia mokinių sportiškos aprangos stoką. Trūksta batukų, baltinėlių, kelnaičių ir pan.

Baden — Württemberg švietimo ministerija pasižadėjo ir toliau remti gimnaziją sporto srityje, aprūpindama ją vasaros lengvosios atletikos bei kitais sportiniais įrankiais.

LIEUVIŲ SPORTININKŲ ŠEIMOJE

□ Klausitis Pūdykaitis, buv. Čikagos LSK Perkūno ir Čikagos Lietuvių Futbolo Klubu narys jau 3 mėnesiai tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje. Jis pradinį apmokymą atliko Fort Leonardwood, Mo., o dabar gyvena Fort Sill, Ohlahomoje.

□ Jurgis Aušra, čia gimęs lietuvis krepšinininkas — LSK Neris narys, senesniai gavo sporto instruktoriaus tarnybą viename Čikagos parke.

□ K. Lukošius, A. Supronas, O. Kriaučiūnaitė, A. Kuzmarskis ir P. Gvilids yra išrinkti į naująją Toronto LSK Vytis valdybą.

□ A. Lauraitis, Čikagos LSK Neris pirmininkas, baigęs "real estate" kursų, pradėjo verstis nejudomojo turto pardavimu.

SKAITYKITE LINKSMA

MĖNESINĮ LAIKRAŠTĮ

V E P L A

Karikatūros, žaržai, anegdota, fejletonai ir įvairūs humoras. Metinė prenumerata tik \$1.00

Adresas: VEPLA, 1220 Bishop St. Suite 3.

Montreal, Q. Canada

Vasario 16-sios minėjimas Waterburyje

Waterburio Lietuvių Care & Relief Club kiekvienais metais rengia Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą. Šio minėjimo proga yra ruošiami lietuviškų išdirbinių paroda, kuri prasidės Vasario mėn. 16 d. ir tęsis iki sekmadienio, — Hotel Elton, W. Main St. Lankymo valandos kasdien nuo 10 val. ryto iki 6 v. vak. Taip pat bus ir minėjimo arbatėlė 7 val. vak. 48 Green St. salėje. Lietuvių Care & Relief klubo komitetą sudaro: ponios: F. Leideika, N. Kazlauskas, B. Budziniauskas, L. Dubauskas ir M. Colney.

Vilniaus krašto lietuviai minėjo Vasario 16-ją.

Šeštadienį, Vasario 11 d. Lietuvių Auditorijoje Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Čikagos Skyrius turėjo su uždaru Vasario 16-tosios minėjimą. Dalyvavo keliosdešimt skyriaus narių ir keletas svečių.

Minėjimas buvo pradėtas vaišėmis ir skyriaus pirmininko A. Dundulio kalba, kurią sekė trumpa, bet puiki meninė programa. Du Brazdžionio eilėraščių padek lamavo D. Beinoraitė, ištrauką iš B. Sruogos kūrybos — jos tėvelis Beinoras, o jaunoji dainininkė T. Papšytė padainavo tris daineles. Akompanavo M. Motiekaitis. Jau nosios Papšytės balsas nustebino tuos, kurie jos anksčiau nebuvo girdėję. Jinai turi pilną pagrindą didžiulius šia brangia Dievo dovaną.

Po meninės dalies susirinkusius pasveikino Auditorijos šeimininkas J. Maliorius. Susirinkimas užtruko ligi vidurnakties. Buvo tartas ir kalbėta įvairiais organizaciniais reikalais.

Šis kuklus mūsų tautinės šventės paminėjimas visiems dalyviams paliko labai gerą įspūdį. — Skyriaus valdybai už tai priklausomai reikalais.

Vertėtų pabrėžti, kad Vilniaus Krašto lietuvių veikla mūsų spaudoje į nerą užtektinai iškeliamą. Vilniaus klausimas, kuris yra šios organizacijos pagrindinis tikslas, mūsų gyvenime turėtų būti stato mas lygiagraciai su Lietuvos vadavimu. Visi lietuviai turi prisiminti, kad Lietuvos nepriklausomybė nebus pilnai atstatyta tol, kol ja negalės džiaugtis ir mūsų broliai vilniečiai. Po Didžiojo Karo įvykusi tragedija neturi paskartoti. Ta linkme reikia veikti dabar, visados ir be atvangos.

J. V.

Labai dažnai klausiamas apie komunizmą ir komunistus. Dažnas juos pažįsta tik iš savo asmeniškos patirties. Dr. Juozas Kaškeilo, Kanados Antibolševikinio Tautų Fronto pirmininko knyga

KOMUNIZMAS BE KAUKĖS

aptaria, kas yra komunizmas, duoda kom. internacionalų trumpą istoriją, nušviečia veiklos metodus ir santykius su tautišku ir religija, apžvelgia komunistinį terorą Lietuvoje, teikiant gyvų pavyzdžių ir iki šiol nežinomų ar mažai kam žinomų duomenų. Išdėstyta taip pat kovos prieš komunizmą būdai. Knyga (116 psl.) perskaitytina kiekvienam. Kaina \$ 1.50

Nelauk. Iškirpk kuponą ir siusk "L. L." Administracijai kartu su pinigais:

Siunčiu \$ Prašau pristūti egz. knygos "Komunizmas be kaukės".

Pavardė

Vardas

..... seserų

Cicero lietuviškoje padangėje

— Cicero miestas, kuris yra žinomas kaip "The best town in America", ("geriausias miestas ilgalais vietinės lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas.

— Ciceriškiai gali didžiuotis vienintele Čikagoje ir apylinkėje esančia lietuvių biblioteka, čia įsteigta 1950 m. vasario 12 d. Šiai bibliotekai, turinčiai apie 1.000 knygų, didesnę jų dalį yra paaugokę Šv. Antano parapijos klebonas prel. Ig. Albavičius. Biblioteka turi 124 skaitytojus; ją tvarko — poetė Gražina Babrauskienė, o išlaiko — ALB Cicero apylinkės valdyba. Veikimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 6—8 val. vak. Tuo metu čia taip

pat yra galima įstgyti ir naujausių lietuviškų spaudos leidinių. Biblioteka yra Šv. Antano parapijos mokyklos kampiniame kambaryje, prie 15 St. ir 49 Ct.

— Kazys Bukauskas, gyv. 1532 So. 49 Ct., pradėjo pildyti taksu blankus M. D. Pattersono raštinėje — 2954 W. 63 St. šeštadieniais nuo 9 ryto iki 6 val. vak. Ciceriškiai dėl taksu blankų pildymo su juo gali susitarti vakarais, telefonuojant TO. 3-5018.

— Jonas Švedas ir jo žentas — Algirdas Čaplinskas yra savininkai kino teatro "Grant", esančio lietuvių kolonijos centre prie 49 Ct. ir 14 St. J. Švedas yra didelis vietos lietuvių veikėjas ir

IŠ SKAUTŲ PASAULIO

LSB Vyriausias Skautininkas ir "Skautų Aido" redaktorius pakeitė savo adresą: Stp. Kairys, 9 Sidport Court, Toronto 9, Ont., Canada.

LSB Vadijos Ūkio Sk. vedėju paskirtas vyr. sklt. S. Krašauskas, 84 Pine Crest Rd., Toronto, Ont., Canada.

Skautių Seserijos Užsienio Sk. bendradarbi sklt. V. Čecetienė buvo susitikusi su lenkių skautių Vyriausia Skautininke Eva Gierat ir aptarė rezoliucijos Tarpt. Skautių Biurui siuntimą.

LSB Vadija visiems vienietams išsiuntinėjo naujus mokesčių lapus. Mokesčių surinkimo terminas — kovo 1 d. Šiuo reikalu visi vienietai betarpiškai susisieks su Ūkio sk. vedėju.

Tarpt. Skautių Konferencija suvažiavo 1957 m. Brazilijon. Iki to laiko Geležinės Uždangos skautės žada paruošti ir įteikti memorandumą, kad jų reikalai būtų toje konferencijoje svarstomi.

Mūsų skautių vadovė sklt. hr. M. Budrienė ir ASD pirm. G. Prilgauskaitė Čikagoje buvo susitikusios su Ledy O. Baden — Po-

well įgalotinė Miss M. Schnetzer ir aptarė Tarptautinio Skautių Klubo organizavimo reikalus. SKS

NEW YORK, N. Y.

Sausio 21 d. Estų namuose, 243 E. 34 St., New York, įvyko Lietuvos Universiteto Studentų Tautininkų korporacijos Neo-Lithuania 33 metų sukakties minėjimo pobūvis.

Reikia pasakyti, kad Neo-Lithuania korporantų išeiivijoje bene bus didžioji dalis gyvenanti New Yorke ir jo apylinkėje, todėl ir šiame minėjimo pobūvyje toli gražu ne visi korporantai galėjo dalyvauti, o vienok dalyvių prisirinko pilna svetainė, apie 200 asmenų, kaip pačių korporantų, taip ir svečių. Korporantų ponios pagamino skanių užkandžių: p.p. korporantai: V. Abraitis, B. Nemickas, Mockevičius ir kt., maloniai svečius priiminėjo ir nurodinėjo stalus.

Vakarą atidarė ir programa vedė korporacijos New Yorko skyriaus pirm. Dr. E. Nookas. Pirmiausia, suglaustojje formoje, buvo peržvelgta Korporacijos Neo-Lithuania įsisteigimo istorija, kada 1922 m. lapkričio mėn. susiorganizavo nedidelis būrelis narių. Bėgyje 18 metų Nepriklausomos Lietuvos gyvavimo, korporacija Neo-Lithuania išaugo į skaitlingą akademikų draugiją ir lai-

ke bolševikų užplūdimo, pirmieji nukentėjo Neo-Lithuaniai. Po pir. įžanginės kalbos, buvo pakviestas Lietuvos generalinis konsulas J. Budrys, kuris gyvai savo kalboje pabrėžė, kad matant tokį skaičių patrijotingų talkininkų, Lietuvos laisvinimo byla darosi lengvesnė. Sugiedota Studentų Tautininkų Korporacijos Neo-Lithuania himnas: Lietuva brangi mano tėvyne. Po himno, perstatyti latvių ir estų studentų korporacijų dalyvaujanti atstovai, kurie pasakė trumpas sveikinimo kalbas. Po to sekė filisterių daina: O dienos laisvės ir džiaugsmų, kur dingote šiandien? Pabaigoje sudainuota tarptautinė studentijos daina: Gaudeamus igitur...

Užsibaigus oficialiai programos daliai, Neo-Lithuaniai ir svečiai sudarę savus būrelius, dainavo ir linksminosi. Pobūvy dalyvavo nemažas skaičius mokslus einančio jaunimo, todėl prasidėjo lietuviški šokiai, kuriuose dalyvavo ne tik jaunimas, bet ir subrendę filisteriai. Šis minėjimo pobūvis buvo visais atžvilgiais sėkmingas ir jaukus, užtai dalyviai nenoriai skirstėsi apie 2 val. ryto.

Korporacijos Neo-Lithuania New Yorko skyrius rengiasi pavasario laikotarpiu surengti dar šumnesnį pobūvį, kuriame jau žada dalyvauti pasipuošę savo korporacijos ženklais ir taip pat bus įteikiami Junijorų ženkleliai naujai įstojuosiemis į korporantų eiles. Sėkmės Neo-Lithuaniai!

P. N.

LAS CLEVELANDO SKYRIAUS VEIKLA

LAS Clevelando skyrius pamažu, bet užtikrintai, vis tvirtėja, kaip narių skaičiumi, taip ir savo veikla.

Skyriuje įvesta tradicija, kad kiekviename susirinkime būtų skaitoma paskaita. Paskaitų te-

mos parenkamos įvairios, politinės ar kitokios, kaip pav.: "LAS esmė"; "Lietuvių politinės partijos ir LAS"; "Socialinė apsauga Amerikoje"; "Lietuvybės išlaikymas jaunime".

Skyrius aktyviai ir pagal išgales reaguoja į visus gyvenimo reiškinius. Pav., skyrius LAS vardu paskyrė aukas Lietuvių Sporto Šventei, Lietuvių Studentų Šalpos Fondui (laikė studentų suvažiavimą Clevelande) ir Lituanistikos Mokyklai.

Paskutiniame skyriaus susirinkime — sausio 22 d., buvo nutarta skyriaus ribose įkurti Vasario 16 gimnazijai remti būrelį. Būrelio vadovu išrinktas V. Pašakarnis.

Skyrius įeina LAS vardu į A. L. Tarybos Clevelando skyrių, kuriame 1956 metais skyrių atstovaus 3 nariai.

Paskutiniame susirinkime buvo nutarta šaukti visuotinį susirinkimą ir išrinkti naują valdybą iš penkių narių, kad būtų galima dar labiau išvystyti skyriaus veiklą. Visuotinas susirinkimas bus šauklamas vasario pabaigoje ar kovo pradžioje. Tiksliai data bus paskelbta vėliau.

Tenka dar pasidžiaugti, kad skyriaus nariai aktyviai veikia ir kitose organizacijose bei turi visdomenės pasitikejimą. Lieka tik palinkėti sėkmės, dirbant bei vadovaujant svarbiame lietuviškos veiklos bare.

— Posto patalpose buvo suruošta kalėdinė programa — vaikams, kurių atsilankė arti 100. J. Jonikas susirinkusiems parodė filmą, o A. Bumbliis, atstovavęs Kalėdų Senį, išdalino jauniems dovanas.

— Posto narys A. Šilainis guli veteranaų ligoninėje — Hines, Ill. Linkima jam greito pasveikimo.

— — — — —

Didelis pasirinkimas įvairių vietos ir užsienio firmų.

LAIKRODŽIŲ ir BRANGENYBIŲ

Sąžiningas taisymas už žemas kainas.

Mes rekomenduojame "EGLIN" laikrodžius.

A. R. JUNEVIČIUS ir SŪNUS,

YA. 7-8266
3317 So. Halsted St.

Only watch with DURAPOWER MAINSPRING®

Pasakose apskatinėjama ir dainose apdainuota Karčiama ružava--Meister Brau Tavern

Dabar randasi ne Krekenavoje, bet Brighton Parke, 2532 West 47 Street. — Kviečia atsilankyti —

Sav. O. A. JOMANTAI Tel: VI. 7-2429.

ARS-FOTO STUDJA

3210 So. Halsted St., Chicago, Ill, daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.

Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus. Aprūpina gera filmine medžiaga.

BALDŲ IR ĮVAIRIŲ DAIKTŲ saugus, greitas, tvarkingas ir nebrangus

PERKRAUSTYMAS

Jokio kainos skirtumo nėra bet kurioje Chicago kolonijoje gyvenantiems bei persikeliantiems. Gera aprauda.

Antanas Vilimas

3415 So. Lituania Ave., Chicago, Ill.
Telefonas: FRONTIER 6-1882.

27 metai patyrimo siuvime

1. Pigiai, greitai ir gerai siuvu naujus drabužius, senus išvalau pataisau ir persiuvu pagal Jūsų skonį.
2. Plaunu ir prosinu baltinius.
3. Už mažą atlyginimą išnuomuoju pasiskaityti knygas.

MARTYNAS VIDRA,

3218 W. 38 St., Chicago, Ill. Telef: YARD 7-6035

NUOLATINIS IŠPARDAVIMAS

yra galimas tada, kai prekių užpirkimas vykdomas pagal tam tikrą planą. Tokį planą žino ir sėkmingai praktikuoja

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

JOSEPH DRY GOODS STORE

3218 So. HALSTED ST.

DIDELIS PASIRINKIMAS VYRAMS, MOTERIMS ir vaikams drabužių ir baltinių, antklodžių, paklodžių, rankluosčių ir visų FIGIAU, NEGU KUR KITUR.

AUTO TAIŠYMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Fire-ione padangos, baterijos ir automobiliams dalys.

1934 W. 59th Street Tel: GROvehill 6-9136
M. CESAS, patyręs automobilių specialistas.

AUTOMOBILIŲ TAIŠYMAS IR GASOLINO STOTIS

Sinclair gazolinas

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. — Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

A. STANEVIČIUS
Garažo tel: RPublic 7-9842 Namų: WALbrook 5-5934
2641 West 71 Street

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS
2424 W. 69th St. RPublic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. Virginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. PULLman 5-1270

LIUDĖSIO VALANDOJ
Sąskaitė
MAŽEIKA & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Shop
RPublic 7-3606 — 7-3601 Automobiliams vieta
Tiesa, kurio gyvena kitose miesto dalyse; gauname kopyčią arčiau Jūsų namų.

JONO RIMAŠAUSKO

Sovietinis genocidas Lietuvoje

Tai pirmosios bolševikų okupacijos Lietuvoje dokumentacija. Daugiau kaip 500 psl. knygeje įvardinama per 5000 asmenų ir pateikiama arti 200 dokumentų ir dokumentinių foto nuotraukų. — Tai genocido Lietuvoje enciklopedija. Knygai specialų įvadą paruošė Leonardas Šimutis. Leidžia Lietuvių buv. Politinių Kalinių Sąjunga Čikagoje. Paprasta prenumerata 5 dol., garbės — 10 dol. ir daugiau. Užsakymus ir pinigų siųskite: L b P K S-gos Čikagoje židininkui:

JUOZAS ŽICKUS

6357 So. Albany Ave.,
Chicago 29, Ill.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausios baldai, televizijos aparatai, orai, versinti įrenginiai, skalbiamos mašinos, šaldytuvai, radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išsimokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER, INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3224 — 26 — 28 So. HALSTED ST.

Telefonas: Victory 2-4226.

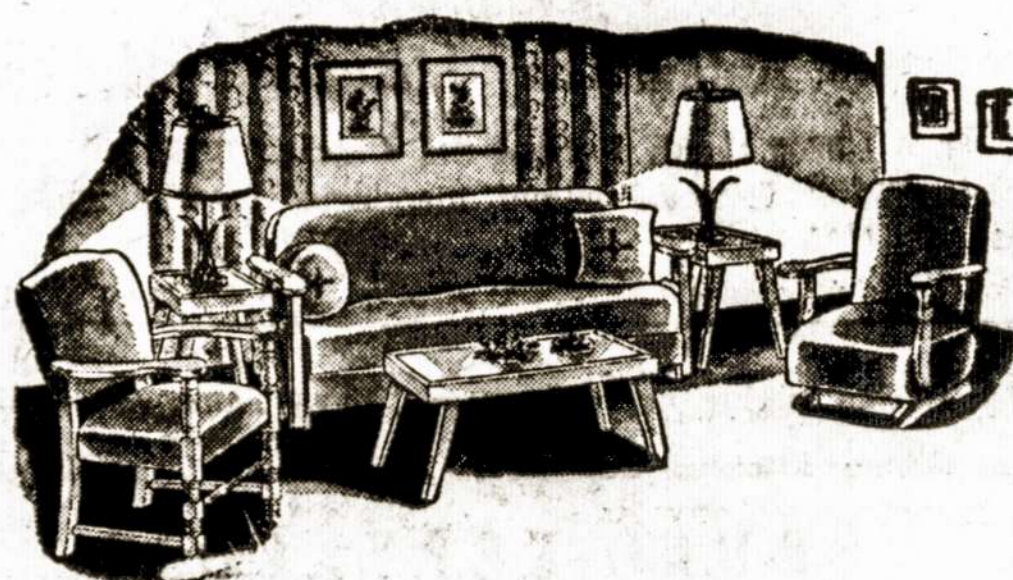
Įmonė atidaryta: Pirm., Ktv. 9—9:30.

Kitomis dienomis 9—6. Sekmad. 10—5 val.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽINGINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU IRANKIAI. KAIK PATYS SUNKVEZIMIAI, TAIK IR JUSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIORINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill.
Tel: WALbrook 5-9209

Moderniausius baldus, naujausius televizijos aparatus žinomiau šių firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirkite pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje
ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-1' St.). Tel: SEeley 3-4711

Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

KĄ JIE DIRBA

Dr. J. Vileišis,

Gydytojas, ats. karininkas (802 W. 31 St., Chicago, Ill.), norėdamas prisidėti prie Lietuvai nusipelnusių asmenų būklės pagerinimo, gydo savanorius — kūrėjus už pusę normalaus gydytojų atlyginimo.

J. Petronis,

So. Boston, Mass., yra šios vietovės ir apylinkių L. K. Savanorių — Kūrėjų Skyriaus Valdybos pirmininkas.

Algirdas Budreckas,

Nekilnojamo turto brokeris, savo įstaigą perkėlė į naujas patalpas — 4081 Archer Ave., tel. LA. 3-3384.

Jonas Virbalis,

LAS Vietininkijos V-bos pirmininkas JAV yra išrinktas LTB Cleveland'o skyr. pirmininku.

Vytautas Kutkus, Jurgis Rekašius, Kazys Karvelis, Lidija Mingelienė, Antanas Musteikis, Pranas Misiūnas, Vladas Mingėla — yra išrinkti LTB Detroito Sk. Valdybon. Artimiausieji šio skyriaus, kaip ir visos Detroito visuomenės uždaviniai, yra Lietuvos Namų statyba.

Dr. Bronius Nemickas,

Lietuvos Laisvės Komiteto narys, kviečiamas LNT Čikagos skyriaus. Š. m. vasario 26 d. atvyksta Čikagon ir darys pranešimą aktualiais politiniais klausimais.

Juzė Daužvardienė,

Lietuvos Konsulo žmona, kalbėjo Čikagos Miesto Švietimo Tarybos mokytojų posėdyje penktadienį, vasario 3 d. Jos tema "Lietuva ir lietuviai tauta". Po kalbos buvo klausimų — atsakymų ir pašnekėsio periodas su pavieniais mokytojais ir Tarybos viršininkais.

Juozas Viliušis,

Savanoris — kūrėjas, LLKI Djos narys, Vyčio Kryžiaus kavaličius, yra išrinktas LNT Montrealo Skyriaus pirmininku.

Kazys Škirpa,

Pirmasis savanoris — kūrėjas, buv. Lietuvos įgaliotas ministras Vokietijoje, dabartiniu metu gyvena Washington, DC.

Lietuvos Nepriklausomybės — Talkos pastangomis, Lietuvos Nepriklausomybės Dienos proga, šių metų Vasario 16 d. Muencheno katedros choras su orkestru atliks Jeronimo Kačinskio Mišias. Kūrinys įrengiamas ir galės būti panaudotas kitose radijo programose.

SKAITYKITE!

Antri metai Anglijoje eina TĖVŲ ŽEMĖ

LASo Anglijos Vietininkijos leidžiamas laikraštis. Išeina kas 3-4 savaitės. Turinys gyvas, įdomus, nušviečia ir tenkinti lietuvių gyvenimą. Iliustruotas. Prenumerata JAV ir Kanadoje metams — 2½ dol., atskiras numeris — 20 cent.

Adresas: "Tėvų Žemė", 13 Frostic Mansions, Frostic Place, London, E. 1. England.

Sausio mėn. KARYS pradeda spausdinti graikų klasiko Ksenofono:

"DEŠIMTIES TUKSTANČIŲ ŽYGIS".

Užsisakykite KARĮ nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti; rašykite:

KARYS, 916 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

J. A. Gytis,

ABN. Tautų Tarybos generalinis sekretorius, neseniai dalyvavo Miunchene Tarybos sesijos posėdyje, kur buvo pasirašyta ABN draugiškumo sutartis su Azijos Antikomunistine Lyga. Šiai Lygai vadovauja laisvosios Kinijos antibolševikiniai kovotojai. Jai priklauso 9 Azijos valstybių antikomunistinės organizacijos.

R. J. Melsbakas,

"Laisvosios Lietuvos" nuolatini skaitytojas, šiuo metu JAV armijos karys, reziduojęs Ulme, Vokietijoje, aplankė Memmingene žurnalistą Stepą Vykintą ir savo bičiulius.

Lietuvių Bendruomenės Bridgeporto Apylinkė ruošia Vasario 16-tos d. minėjimą, kuris įvyks vasario mėn. 19 d. 2 val. — Lietuvos Auditorijoje.

Po minėjimo, ten pat, daromas L. B. Bridgeporto Apylinkės narių metinis susirinkimas, dienotvarkė: Valdybos ir Kontrolės komisijos rinkimai, pranešimai ir aptarti kiti reikalai.

Maloniai kviečia minėjime ir susirinkime dalyvauti.

V a l d y b a

Š. m. vasario 18 d. 7 val. vak.

LIETUVIŲ NAMUOSE

Lietuvos Nepriklausomybės Talkos Toronto Skyrius ruošia Vasario 16-tos minėjimą.

PROGRAMOJE:

Kalbės: Ministeris Vytautas Gylis ir prelegentas iš Clevelando Julius Smetona.

Meninė dalyje: Solistė Marija Vilčiauskaitė ir solistas B. Marijošius. Akompanuoja — muz. St. Gailevičius. Toronto lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti minėjimui.

Lietuvos Nepriklausomybės Talkos Toronto Skyriaus Valdyba

I KUN. A. STRAZDELIO VAIDINIMĄ

"Prieš Srovę" bilietai iš anksto gaunami šiose vietose:

Būdingiausias ir didžiausias pasisekimo susilaukęs lietuvių dramos kūrinys "Prieš srovę", vaizduojąs suakiusius baudžiamos laikus ir lietuvių baudžiamoniu užtarėjo kun. Antano Strazdelio gyvenimą, statomas Chicagoje kovo 3-4 dienomis. Pastatymui sutelkta 30 Chicago lietuvių vaidinotojų. Visos bilietų vietos numeruotos. Išvengimui spūsties prie kasos langelio, vaidinimo dienomis ir palengvinant galimybę iš anksto pasirinkti tinkamesnes vietas, bilietai jau parduodami šiose žinomose vietose: "Daina" — 3130 S. Halsted St., J. Karvelis — 3322 S. Halsted St., "Terra" — 3333 S. Halsted St., Real Estate "Venta" — 4409 S. Fairfield ir "Marginiuose" — 2511 W. 69 Pl.

Atvykstantiems iš provincijos bilietus galima užsakyti paštu ir telefonu. Kreiptis: J. Karvelis — 3322 S. Halsted St., telef. Yards 7-0677. Užsakytus bilietus bus galima atsiimti ir vaidinimo dienomis — veiks speciali užsakytų bilietų kasa. Iš Chicago užsakydami paštu ir telefonu nepriimami.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama iš anksto apsirūpinti bilietais nurodytose vietose.

Teatro Administracija.

PARDUODAMA

geromis sąlygomis maisto krautuvės įrenginiai: 2 šaldytuvai, svarstyklės, mėsai pjaustyti mašina. Teirautis telefonu: RELiance 5-5424 nuo 5 val. iki 10 val. vakare.

— Neseniai mirė posto nario Viktoro Jautoko tėvas. Mūsų mielam prieteliui Viktorui, reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

.DAIL. J. PAUTIENIAUS SUKAKTUVINĖ PARODA

Paskutinė savaitė buvo labai triukšminga. Užgavėnės praėjo kartu su visomis linksmybėmis. atėjus gavėnios laikui galimė daugiau paskirti dėmesio kitiems dalykams, kaip parodų lankymui, paskaitoms ir t. p.

Jau iš spaudos žinome, kad šiemet dail. Juozas Pautienius švenčia 30 metų sukaktį nuo dalyvavimo meno parodoje su kitais dailininkais. Vadinasi, jisai jau 1926 m. pasirodė su savo pirmaisiais kūriniais Šiauliuose. Tuomet jisai buvo neseniai baigęs meno mokyklą, bet jau buvo priimtas senesnių ir žymių menininkų tarpe, kurie Lietuvoje tuomet aktiškai reišė kėsi.

Šioje parodoje turėsime progos pamatyti dail. J. Pautieniaus daug sukurtų darbų. Vieni jų buvo atlikti Vokietijoje, kiti Amerikoje. Tačiau keletą jau turime sukurtų po nelaimingo atsitikimo, kuomet dailininkas buvo sunkiai sužeistas ir apie du mėnesius sirgo. Didelė dailininko energija ir jo kūrybinis gajumas greitai nugalėjo ligą. Jisai kūrė paskutinius paveikslus pusiau ligonių būdamas, todėl jie išėjo originalūs ir savotiškos dvasios.

Parodoje bus išstatyta ne tik

peizažų, bet ir daug portretų, kurių tarpe yra dailininkų, visuomenininkų ir kultūrininkų atvaizdai. Pasirodo, kad ir su špachteliu galima sukurti portretus. Tarp išstatytų parodoje 45 kūrinių, portretai užima vieną ketvirtąją dalį. Ankstyvesnė dail. J. Pautieniaus parodos portretų neteko matyti. Atrodo, kad visuomeni bus įdomu tai pamatyti.

Parodos atidarymo iškilmėse jau pasižadėjo dalyvauti Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis, Alto pirmininkas L. Šimutis, daug vietos kultūrininkų ir visuomeninkų.

Parodai rengti komitetas jau susitarė su dailininku, kuris pasakys vieną paveikslą parodos lankytojams, kuris bus paskirtas laimės keliu. Atidarymo iškilmės bus filmuojama spalvota filmu. Ją bus galima matyti Lietuvos Auditorijoje kovo mėn. 11 d., Čikagos kultūrinėje apžvalgoje. Kiekvienas parodos lankytojas apdovanojamas parodos katalogu.

Paroda atidaroma vasario mėn. 18 d. — šeštadienį, 6 val. vakare. Lietuvos Auditorijoje.

Parodos 50% gryno pelno bus skiriama Kultūros Fondo reikálams.

Namų, sklypų, biznio pirkimas — pardavimas, statyba, visų rūšių draudimas, raštinės patarnavimai — INCOME TAX Blankų užpildymas. Greitas ir mandagus patarnavimas.

Simcičiai

Realty, Builders, Insurance — 2737 West 43 Street Telef.: CLifside 4-2390.

Atdara nuo 9 val. ryto. Trečdieniais — pagal susitarimą.

Chicago's Smartest Styles for Men and Women

4630-32 S. ASHLAND AVE. Yards 7-3900
Open Mon. to Thurs. Noon to 9 P.M.; Other days 9:30 to 5:30

KREIPKITEŠ PAS LIETUVIŲ PARDAVĖJĄ JONĄ KANIŲ IR BŪSITE MANDAGIAI APTARNAUTI GINTOJEI KALBOJE

LIETUVISKA DRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos.

Agentams ir brokeriams aukščiausi komisai. AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS.

Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti — 6%. Veikia Notariatas. Smulkesniai ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užikite —

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WALbrook 5-5671

SKANIAU, ŠVARIU IR JAUKIOJE APLINKOJE Jūs pavalgysite pusryčius, pietus ir vakarienę lietuvių laikomėje valgykloje

Antonette's Lietuviška valgykla

3206 South Halsted St., Chicago 8, Ill.
Lietuviški ir vietiniai valgiai, mandagus patarnavimas, žemos kainos.

Lietuvišką ruginę duoną, pyragus, pyragaičius, sausainius žviežius kas dieną kitokius delikatesus Jūs pirkite lietuviškoje

BRUNO KEPYKLOJE

3339 Lituania Ave, Telef.: CLifside 4-6376

Reikalaukite savo krautuvinių šios kepyklos gaminių. — Lai tik paskambina savininkui Broniui Macianskui ir bus pristatyta. Ši kepykla prieš pradėdama gaminti produktus, visuomet tariasi su sveikatos specialistais, taip, kad neveltui yra sakoma:

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Aguona

Sektinas pavyzdys

Lietuvių Bendruomenė Elizabete, N. Y., ryžtasi surengti Amerikos visuomenei lietuvių liaudies meno parodą, 1956 m. Vasario 16 d. proga. Paroda truks Vasario 14)25 d. d. Norima parodyti viską, kas galima amerikiečiams, neįskiriant ir bolševikmečio okupacijos meto žiaurumų. Norima pavaizduoti fotografijomis, — kaip "koegzistavo" su mumis komunistai, užėmę tą taikųj ir mažą kraštą — Lietuvą. Tam tikslui jau gauta iš Kanados dr. J. Kačkelio "raudonojo teroro" eksponatai (dokumentai fotografijose), kuriuos jis išsivežė iš Lietuvos ir daug kur buvo surengęs parodas. Elizabetiškiams kruopščiai ruošiantis tai paroda ir jai vadovaujant prityrusiems žmonėms, kaip inž. C. Tamašauskui, dipl. teisin. Dzikui, prof. muz. J. Žilėvičiui, kun. Karalevičiui ir kt., toji paroda tikrai bus įdomi ir pasiekis savo tikslą.

DON VARNAS

VETERANŲ POSTE

— Jurgis Jonikas, buvęs posto komanduojuojas ir dabartinis IV tos veteranų apylinkės spaudos ir propagandos vadovas, yra išrinktas Illinois — Indijanos Lietuvos Vyčių valdybos pirmininku.

— Vytautas Pačkauskas yra aktyvus posto narys, visada atsilankantis į posto susirinkimus.

— Sausio 28 d. 8 val. vakare posto patalpose, 6816 So. Western Ave., įvyko pereinamasis priimtųjų narių įvedinimo ceremonijos. Čia buvo oficialioji dalis, naujų narių apdovanojimas Amerikos Legijono ženklais, nemokamos vaisės, šokiai ir kitos pramogos.

— Komanduojuotojo padėjėjas J. Stanaitis, gyv. 6543 So. Washenaw Ave., primena visiems nesusimokėjusiems nario mokestį, galima greičiau atlikti šią prievolę. Postas, kuris turės daugiausia apsimokėjusių narių, laimės dovaną. Tokia dovana pereinamasis metais atiteko Don Varno postui.

NUO GYVENIMO ATSLIEKA

visi tie, kurie neseką kultūrinio, politinio bei mokslo įvykių, apie kuriuos rašo spauda. — Knygų bei įvairios spaudos gausu J. Karvelio krautuvoje, 3322 So. Halsted St., Čikagoje. Taipgi gaunama geros kokybės rašomos mašinė, FOTO — RADIO aparatai, SIUVAMOS mašinos ir kitokių dalykų, ką bepirtumėte prieš tai pasiteiraukite, juk tai nieko nekainuos, o priešingai — turėsite naudos.

HARDWARE — WALLPAPER — PAINT

Sporto įrankiai, stiklo gaminiai ir langams stiklai, dažai, sienoms popierius, vandentiekiiui ir elektros įrengimams reikmenys, indai...

Ką paklausi — viską gausi ir neapsigausi. Kalbu lietuviškai, mėgstu lietuvius ir mane lietuviškai mėgsta.

CHARLES GOLDMAN,

Telefonas: Yards 7-2222.

3303 So. Halsted St.,

Chicago 8, Illinois.

Rudeninių ir žieminių, sportinių, darbinų ir išieginų drabužių — didelis pasirinkimas, pas

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill. Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išimokėjimui be nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR-CHIRURGAS
Ofisas — 3148 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: PROspect 8-1717
Valandos: po pietų 1-3; vak. 7-8, šiek tiek antradieniais ir penktadieniais.
Trečdieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
BUTAS: 3241 W. 66th PLACE
Tel.: RE 7-7868

Tel: ofiso AR 6-0161

rez. GR 2-9203

Daktaras

JUOZAS BARTKUS

Gydytojas ir Chirurgas

2336 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.

Val: 1-3:30, 6-9 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.

11 val. ryto — 2 val. p. p. šeštad.

Tik susitarus trečdieniais.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 So. Archer Ave.

Įėjimas iš Whipple Ave.

Priėmimo valandos:

nuo 10 iki 12,

nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.

Įskiriant trečdieniais ir sekmadieniais.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.

Telefonas:

ofiso LAfaet 3-4949

namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street

Tel.: Virginia 9080 ir 9081.

Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus patarnavimas pačio savininko

Pr. Šimkaus.

P. ir J. JOKUBKOS

TV, DEIMANTAI IR LAIKRODŽIAI

Pardavimas ir faisymas

4102 Archer Ave., at Mozart

Chicago 32, Ill. — Tel. LA 3-8617

LIETUVIŠKOJE KRAUTUVEJE

"D A N A"

yra didelis pasirinkimas gintaro gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos dirbinių, vaikams ir moterims drabužių.

Savin. A. ir D. PAREIGIAI

Telef.: TO 3-6591

1445 South 49 Ave., Ciceroje

3000

JUSTINAS MACKEVIČIUS

Prezidentas Standard Federal Savings & Loan Ass'n, didelis lietuviškų darbų rėmėjas ir dalyvis, Vasario 16 d. proga sveikina visus tautiečius, ypatingai tuos, kurie prisidėjo aktyviai prie Nepriklausomybės atgavimo. Sveikina dabartinius veikėjus ir kovotojus dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Vasario 15-tos proga lenkiuosi prieš tuos Lietuvos didvyrius, kurie dėl jos laisvės žuvo, kovojo ir dabar yra tos kovos gyvieji liudininkai. Dail. Vladas Vaitiekūnas

Vasario 16 proga nuoširdūs sveikinimai visiems aktyviai prisidėjusiems prie Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo ir kovojusiems bei kovojantiems už Jos Laisvę.

Aleksas Brinas, Generalinis Kontraktorius

Kovotojams už Lietuvos Laisvę, savanoriams kūrėjams, partizanams ir visiems, kurie kovojo ar kovoja už Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, mūsų nuoširdūs sveikinimai ir gili pagarba. V. V. Janulaičiai, Sav. Royale Liquors.

Vasario Šešioliktosios dienos šventės tejsamonina mus, kad lietuvių—patriotų kova už Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę yra neatjungiamą nuo pasaulinės kovos už žmogaus laisvę ir tautų nepriklausomybę.

E. T. Mitchel — Mačiulis Real Estate

Pagerbdami ir paremdami kovojančią Lietuvą, mes remiame drauge Amerikos ir viso laisvojo pasaulio atsparumą kovoję su komunizmu. Simas Velbasiš

Vasario 16 proga sveikinu visus lietuvius, kurie rūpinosi ir rūpinasi Lietuvos Laisvės reikalais. Jonas ir Petras Jokubkos

Komunizmo sunaikinimas yra ne vien lietuvių, bet ir viso pasaulio žmonių reikalas. Siekdami Lietuvos išlaisvinimo, mes stovime priekyje kovos prieš komunizmą. Vincas Kačinskas

Ryžtas, išmintis ir tvirta valia, yra būtinos sąlygos laisvės kovai laimėti. Vasario šešioliktosios dienos aktas būtų buvęs seniai visų užmirštas, jeigu jis nebūtų aplaistytas krauju ir paremtas jėga. Inž. J. Stankus, Pirm. Statybos B-vės "Mūras".

Santvarka, kuri negarantuoja žmogui tikėjimo ir mąstymo laisvės, negali būti toleruojama laisvojo pasaulio, o ypač laisvų Amerikos pliečių. Džiaugdamiesi savo laisve, mes, Amerikos lietuviai, turime negalėti darbo nei aukų Lietuvos išlaisvinimui. Pov. ir Rob. Ramoškai, Statybos Kontraktorai

Linkiu Vienybės, kuri mūsų Tėvynę vėl išvestų į šviesią laisvę! P. Leonas

Vasario 16 proga sveikiname visus Jus, mieli Savanoriai Kūrėjai, Karo Invalidai, ir visi kurie prisidėjote prie Tėvynės išlaisvinimo, Nepriklausomybės paskelbimo ir dabar vėl dėl jos kovojate. Mes, Čikagos Lietuviai Studentai, stengimės sekti Jūsų pėdomis!

Brangios Sesės, Mieli Broliai!

Minint Didžiąją mūsų Tautos Dieną — Vasario Šešioliktąją, — sveikinu Lietuvos Skauciu Seserijos vardu visas seses ir brolius skautes ir skautes ir visus lietuvius, kenčiančius pavergtoje Tėvynėje, šaltose Sibiro taigose ir įsikūrusius visuose laisvės kraštuose.

Ant Lietuvos Nepriklausomybės aukuro sudėtos mūsų knygnešių, kultūrininkų, savanorių kūrėjų, partizanų ir tremtinių gyvybėmis apmokėtos aukos tepaskatina mus į tarpusavę taiką, vienybę ir pasiaukojimą, tas būtinas sąlygas prarastai Lietuvai atgauti.

Aukščiausiojo Palaima telydi mūsų žingsnius.

O. Zailskienė, Vyriausioji Skautininkė.

Vasario 16 - sios proga

Sveikiname visus lietuvių laisvės kovotojus ir invalidus, kurie anuo metu išvadavo mūsų žemę iš svetimųjų jungo. Taip pat sveikiname visus partizanus, kurie šiuo metu pavergtoje Lietuvoje dirba rizikingą darbą, Tautos prisikėlimui.

Testiprina Dievas jų ryžtą.

LAS Montreailo Skyrius

Sveikiname Lietuvos Laisvės Kovų

Invalidus, savanorius—kūrėjus, partizanus ir visus, kurie kovojo ir tebekovoja už Lietuvos laisvę. Jų žygiai kalba už juos pačius. Jie paliko ženklą Lietuvos istorijoje, lyg erelis nagais. Tebūnie šie didvyriai mums pavyzdžiu, kaip reikia kovoti dėl tautos laisvės.

LAS Detroito Skyrius

Lietuvos Karžygiams, kurie nežūrėdami pavojaus gyvybei, kovojo ar kovoja už Laisvę ir Nepriklausomybę, Vasario 16 proga, išreiškiamo nuoširdžią pagarbą.

A. V. Karaičiai

Vasario 16 d. sukakties proga,

Sveikinu draugus rezistentus, ypač su kuriais 1940—41 metų laikotarpyje Lietuvoje dirbome rezistencijos darbus prieš okupantus, bolševikus ir nacius.

Petras Janulaitis

Lietuvai laisvė buvo atpirkta jos Didvyrių krauju. Kova už laisvę tebevyksta. Išreiškdami Broliams, Lietuvos Nepriklausomybės Kovų Invalidams ir savanoriams bei Laisvės kovūnams pagarbą, ryžtamės tęsti šią kovą iki galutinės pergalės.

Dr. J. Kaškelis

Lietuvos Laisvės Kovų Invalidai yra gyvi liudininkai Kovos už Lietuvos Nepriklausomybę, o taip pat begalinio pasiaukojimo Lietuvai. Vasario 16 proga pridėdu prie didžiausios Jiems pagarbos išreiškimo ir nuoširdžių linkėjimų pareiškimą.

Jonas Bagdonavičius, Lemont, Ill.

Vasario 16-tosios Dienoje,

prisimindami Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą, sveikinu Nepriklausomybės skelbėjus — Nepriklausomybės Akto Signatarus ir Nepriklausomybės kovų dalyvius: savanorius kūrėjus, karo invalidus ir visus kitus, kovojusius ir kovojančius dėl Lietuvos Nepriklausomybės.

Taip pat mano nuoširdžiausi sveikinimai ir geri linkėjimai visiems lietuviams šios šventės proga.

John F. Kimbark Assesor of Town of Cicero

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASS'N

pataria:

- 1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Tautai nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiūsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD Virginia 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U.S. Government

Ištaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais neatidarama.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dienos proga, Nepriklausomybės Akto Signatarus, Lietuvos Laisvės Kovų Invalidus, Savanorius — Kūrėjus, Lietuvos Partizanus ir visus dėl Tėvynės Nepriklausomybės kovojusius ir kovojančius geros valios lietuvius, nuoširdžiai sveikina.

Aleksandras Kutkus, buvęs Lietuvos Valstybės Operos solistas

Laisvę laimėjom per aukas ir pasišventimą...

Neseniai tekė perskaityti dvi knygas iš Lietuvos nepriklausomybės kovų. Tai aprašymai ano meto, kai, kaimo jaunuoliai, palikę laukuose žagres, o moksleiviai — knygas mokyklų suoluose, išgirdę savo Tėvynės šauksmą, telkėsi į būrius, kad savo tvirtu kumščiu parodytų kelią atgal visiems besikėsiantiems pavergti mūsų kraštą. Anų Tėvynės meile degančių jaunuolių drąsa, pasiryžimas bei pasiaukojimas pagimdė daugelio dažnai vartotą ir tebevertojamą posakį: "Laisvę laimėjom per aukas ir pasišventimą..."

Padarius užuominą, tenka ir aiškiau pasakyti, jog tos dvi perskaitytos knygos yra pulk. J. Petruičio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų "Laisvę ginant" du tomai. Šiandieną, kada beveik kiekvieną lietuvių, matant vėl naujas savo Tėvynės kančias, dažnai apninka bejėgiškas nusivylimas bei nepasitikėjimas savo žudomos tautos jėgomis, J. Petruičio realiai nupieštieji nepriklausomybės kovų vaizdai yra kaip radikalus vaistas tautiniai pavargusiems ir netekusiems ryžtingumo. Puslapis po puslapio versdamas knygas matai kaip veidrodyje tikrai karžygišką, pilną pasiaukojimo pirmųjų savanorių laikotarpį.

Tautos narys vertintinas ne tuo, ką gero yra padaręs savo tautai bei valstybei laikinumo prasme, atseit, pagirtinai atlikdamas jam pavestas pareigas, bet daugiau tuo, ką yra nepamirštamo palikęs būsimoms kartoms. Ta prasme J. Petruičis, nésant šalia kito nepriklausomybės kovų vaizduotojo, ypatingai yra vertintinas, nes jis, kaip dalyvis svarbesniųjų kovų su amžiniais Lietuvos priešais, nupiešė stebėtinais vaizdžiais anų lietuvių jaunuolių drąsą ir pasiaukojimą dėl savo krašto laisvės. Ateinančioms kartoms jis paliko naujųjų karžygių piliakalnių, apie kuriuos ateties lietuvių rašytojas (tikėkime, jog toks tikrai atsiras) sukurs tą laikotarpį vaizduojančius romanus, apysakas ar legendas. Ir tam rašytojui bus kur kas lengviau, nei Vincui Krėvei atkurti senovės Lietuvos didingą praeitį, naudojantis vien tik legendarinėmis nuotrupomis...

Jonas Petruičis į besikuriančią Lietuvos kariuomenę įstojo kaip savanoris, pačioje pradžioje jaunesniu karininku. Nepriklausomybės kovų pradžioje jis buvo pirmose ugnies linijose — apkausuose su eiliniiais kareiviais, kuriems vadovavo pavojinguose žygiuose. Užtat ir jo atsiminimai nėra tik kitų lūpų nugirsti pasakojimai, bet realūs pergyvenimai, be jokių tarpininkų ju matyti ir jo paties vykdyti nuostabių mūsų jaunos kariuomenės žygių. Knygos vaizdas po vaizdo eina aprašymai anų karžygiškų laikų taip įspūdingai, kad šių dienų skaitytojas po beveik keturių dešimčių metų gali net suabejoti, ar tikrai taip buvo. Deja, tai gyva realybė, nes tuos įvykius liudija patys tų žygių dalyvis.

Rimas Račimas

Elena Krištonaitė,

Sav. "Club 39", 1638 W. 39 Street,

Vasario 16 dienos proga sveikina visus bičiulius, pažįstamus ir kovotojus, kurie kovojo ar kovoja dėl Lietuvos laisvės.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS

JURGIO SAVICKIO

— Ž E M Ė D E G A —

didžiulio atsiminimų veikalas pirmasis tomas. Čia autorius, vienas žymiausių mūsų rašytojų ir diplomatų, anuometinis mūsų valstybės atstovas prie Tautų Sąjungos Šveicarijoje J. Savickis pasakoja apie 1939—40 metų įvykius ir žmones, kritiškiausiu mūsų kraštui ir Europai metu. — Knyga mums neįprasto dydžio, pirmasis tomas 456 psl., kaina \$4.50. Antrasis tomas jau spaudoje.

Užsakymus ir pinigus siųsti:

T E R R A

3333 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Kovotojams už Lietuvos Laisvę, savanoriams kūrėjams, partizanams ir visiems, kurie kovojo ar kovoja už Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, mūsų nuoširdūs sveikinimai ir gili pagarba.

A. Vasiliauskas, Cicero, Ill.

Laisvės ir Nepriklausomybės šventės švenčiamos ir iškilmingai minimos tik laisvuose kraštuose. Branginkime jas! Gerbkime ir teikime paramą kovotojams, kurie negalėdami savo sveikatos ir gyvybės laisvę iškovoti.

Bruno Maciaskas

Vasario 16 - sios proga,

Sveikiname visus už Lietuvos laisvę kovojusius ir kovojančius karius, veteranus, kultūrininkus, studentus ir kitus geros valios tautiečius.

Kova už laisvę — garbingiausia kova. Kova už laisvę — šventą kova. Tad į žygi, su šūkiu — už Tėvynės laisvę, už mūsų brangią Lietuvą!

"Studentų Aidų" Redakcija:

A. Jakubauskas, R. Mišauskas, E. Šulaitis

Savanorio partizano mirtis

Rokas Petkevičius, Lewiston, Me.

Pranas buvo malonus būdo, draugiškas, visuomet linksmas ir niekuomet niekas nematė jo nusiminusio. Tačiau vieną sekmadienį Pranas grįžo iš miestelio susimastęs, nusiminęs, šeimininko kalbinamas kažką murtelėjo ir tik tai papietavęs, prašeko:

— Žinai ką, gaspadoriau! Pyksi ar nepyksi — aš pas tamstą nebedirbsiu. Šiandien nutarėm su kaimynų bernais stoti savanoriais į Lietuvos kariuomenę.

Šeimininkas nustebo ir kiek nusiminė, bet nesmerkė Prano su manymu, tik priminė, kad karo metu kareivis lengvai praranda gyvybę ir patarė dėl to gerai apsigalvoti.

— Esu lietuvis ir nebijau mirti už Lietuvą! Kiba neturėčiau sąžinės, jei čia sėdėčiau ir laukčiau, kol kiti iškovos mums laisvę, — atsakė Pranas. Ir sekančią dieną, su visais atsisveikinęs, išėjo kovoti už savo gimtąjį kraštą. Po kelių metų Pranas grįžo linksmas, tik eidamas truputį šlubavo, nes fronto buvo sužeista dešinė koja. Jo krūtinę puošė Vyčio kryžius.

Pravedant žemės reformą, Pranas gavo dvidešimt hektarų žemės, miško trobesiams pasistatyti ir kelis tūkstančius litų paskolos. Įsikūręs nuostabame ūkyje, vedė kaimyno dukrą Marytę. Jiedu labai gražiai sugyveno, augino vieną sūnų ir dvi dukteris, kuriuos auklėjo lietuviškoje bei kriščiūniskoje dvasioje ir leido mokslui.

Pranas buvo taurus lietuvis, Šaulių Sąjungos narys, uoliai vykdavo jam skirtas pareigas, dalyvaudavo įvairiuose minėjimuose ar šiaip kultūrinuose susibūrimuose. O minint Vasario Šešioliktą, Pranas prisėdavo prie krūtinės Vyčio kryžių ir žengdamo išdidžiai miestelio gatvėmis, augstai iškėlęs plevešuojančią trispalvę. Jį sekdamo šaulių būdų orkestras, grodamas tautinius maršus ir įvairių organizacijų bei mokyklų vaikų kučių eiseną. Bet deja, neilgai teko mūsų tautai džiaugtis ta laisve, už kurią buvo ilgai kovota ir daug kraujo pralieta, nes po dvidešimt dviejų metų Lietuva buvo vėl pavergta.

O Prana, kuris kovojė už Tėvynės laisvę, atėję okupantai nutarė likviduoti, kaip liaudies "priešą", tačiau, šikart nepasisekė jiems patenkinti savo sadistiškų troškimų, nes jų auka, apie tai sužinojusi, pasislėpė. Už tai 1941 metų birželio mėn. raudonieji išvezė Prano žmoną ir vaikus į Sibirą. Pranas labai skaudžiai tai išgyveno, dėl to įsijungė į Aktyvistų eilės ir prasidėjus Vokietijos — Sovietų Sąjungos karui, smarkiai pliekė bloševikams į kailį. Tai buvo Prano padėka už šeimos išvežimą ir atsisveikinimas su nekvietiamis svečiais.

Po kelių metų raudoniejiems grįžtant Lietuvon, kaimynai patarė Pranui trauktis Vokietijon.

— Aš niekur iš savo Tėvynės nesitrauksiu, — kiekvienam atsakė Pranas. O kai bolševikai prisijartino prie jo tėviškės, tada Pranas išsikasė paslėptą automatą, pasiemė šovinį, keletą granatų, palikęs ūkio reikalus tvarkyti savo gimtiniui Antanui, išėjo į žaliąją girią, kurioje, raudonojo antikristo gaujos užplūdus Lietuvą, tūkstančiai patriotų lietuvių rado prieglobstį.

Pranas nesėdėjo miške ant kelmo rankas sudėjęs, o dirbo, suorganizuodamas būrį partizanų ir emė "tvarkyti" sužverėjusius bolševikus. — Kartą sužinojęs Pranas, kad jo apylinkėje bolševikų gauja apiplėšia ūkininkus ir prievartauja moteris, užpuolė juos su savo būriu ir po trumpo ginklų "pasikalbėjimo", visus bolševikus ir porą jų pakalikų pasiuntė pas žemės rąjį — Leniną. Po keletos tokių kovos laimėjimų, Prano vardas išgarsėjo plačioje apylinkėje ir dėl to bolševikai bei jų koloborantai stengėsi jį pačiuoti.

Vieną naktį Pranas, su penkiais partizanais, parėjo į namus ir šikart jis padarė fatališką klaidą, dėl kurios įvyko baisi tragedija. Matyti, bolševikai buvo pasirodę

ir laukė pareinant Prano, nes įėjus jiems į vidų, pradėjo smarkiai apšaudyti iš visų pusių namą ir tuo momentu emė degti visi ūkio pastatai. Partizanai, netikėtai užklupti, didvyriškai gynėsi. Bolševikai reikalavo pasiduoti, narsieji kovotojai į tai atsakydavo tankiomis šūvių salvėmis.

Padangėn kilo juodų dūmų verpetai. Aštrūs ugnies liežuviai laizė namo sienas. Partizanai, išsiveržę kieman, atakavo bolševikus. Antanas, norėdamas išgelbėti savo dviejų vaikų gyvybes, iškėlė juos pro langą. Motina, išgirdusi kulkų pervertų vaikų paskutinį žodį "mama", apalpo. Antanas nešė apalpusią žmoną pro duris. Kulkos perskrodė jų kūnus ir jiedu sukrito tarpdury.

Šūviai nutilo. Pranas sunkiai sužeistas gulėjo prie cementinio šulinio rentinio. Įnirtusi ugnis naikino gražius trobesius. Tvirtę gyvuliai šaukėsi pagalbos. Gaisro pašvaistė nušvietė plačią apylinkę. Dangus nusidažė krauju spalva. Kieme bolševikai spardė partizanų lavonus. Pranas paleido paskutinę seriją šūvių. Aštuoni bolševikai susmuko šalia partizanų.

Iš Prano krūtinės išsiveržusi kraujo srovė sunkėsi į žemę. Į tą žemę, kurią Pranas taip karštai mylėjo, už kurią herojiškai kovojė ir mirė...

Vasario 16 d. proga

Vasario šešioliktą, tai mūsų tautos šimtmetinės kovos vaisius, siekiant atstatyti savo nepriklausomą valstybę.

Vasario šešioliktą, tai tautos ryžto įrodymas, kad ji niekuomet nebuvo nustojusios vilties ir noro būti nepriklausoma, — savystove valstybe.

Vasario šešioliktą, tai išdava didelės ir ilgos kovos, kuri augo ir brenė mūsų tautiečių širdyse, užsigrūdino pogrindyje, tik retkarčiais išsiverždama į viešumą, bet sukrūvinta, sutrypta, blaškoma ir kalėjimuose pūdoma vėl sugrįždavo pogrindin ir laukdamo... Bet susidėjęs aplinkybėmis 1918 metais išsiveržė į visą lietuvių tautą apimančią sukilimą ir sufrūš kino rusiškos okupacijos ją pudančius pančius.

Vasario šešioliktą amžiams liks įrodymu, kad lietuvių tauta niekuomet ir niekam nenusileis, nežiūrint kokia jėga ją neužgniauztų ir koks tironas ją nekamuotų. Lietuvių tautos nei priešpau, nei vyliais ar pažadais neužmigdysi.

Šešioliktą Vasario, kaip raudonai įkaitinta geležis, degina ir dartinio raudonojo okupanto padus ir neduoda jam ramybės. Juk jis tas pats ruskis, tas pats šimto trisdešimties metų žudikas, tik dėl tam tikros taktikos savo odą nudažęs raudonai. Juk niekas visame pasaulyje nėra tiek išsūdęs tautų ir žmonių, kaip rusiškas imperiaizmas, nežiūrint, koks jis buvo — baltas, juodas ar raudonas. Vasario šešioliktą nei vienam kraugeriu ir tautų pavergėjui nėra maloni, už tai už geležinės uždangos jos kaip didžiausio siaubo bijoma ir draudžiama ją minėti. Bet kiekvienas padorus lietuvis ją, kaip didžiausią relikviją nešioja savo širdyje ir šventčia, laukdamas momento nusikratyti raudonosios vergijos ir atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Vasario šešioliktą mums gyvenantiems laisvame pasaulyje, ypatingai turi būti brangi ir kuokšilingiausiai švenčiama, nes tik per ją mes perodome pasauliui, kad mes budime savo tautos prisikėlimo sargyboje, kad mes, kaip ir likusieji pavergtoje tėvynėje, nieko taip nenorime, kaip savo tautai laisvės ir nepriklausomybės. Tauta tūkstančius metų išgyvenusi laisva ir nepriklausoma, niekadoms nebeprisiliks vergo padėtyje, ji anksčiau ar vėliau su laužys jai užkaltus geležinius pančius ir nusikratys raudonosios Rusijos vergijos.

Tegul ši Vasario Šešioliktą dar labiau mus sujungia ir visus įšamonina, kad mūsų kova už lai-

Kol Lietuva turės tokių sūnų, viltys Tėvynėn neužges!

Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo Vasario 16 d. proga, pravartu prisiminti ir bent spaudoje pagerbti laisvės kovų garbingus dalyvius lietuvius, dar gyvus esančius.

Šį kartą čia paminėsiu vieną iš pirmųjų Lietuvos Nepriklausomybės kovų savanorių — kūrėją Jurgį Kiaunę.

Jis gimė 1896 m. lapkričio 13 d. Bučionių kaime, Survilaiškio v., Kedainių apskr. Būdinga, jog jam dar teko mokytis pas kaimo daktorių. Pradinę mokyklą baigė Krekenavoje, o vidurinę — Panevėžyje.

1918 m. Vilniuje įstojo į lietuvių kariuomenės savanorius. 1919 m. Jurgis Kiaunė dalyvauja Panevėžio partizanų junginiuose, kur kovose su bolševikais, netoli Kedainių, ties Kolupių kaimu buvo sužeistas ir po operacijos išsiųstas į Kauno ligoninę. Čia jį atlanke Valstybės turtų ir Žemės ūkio ministeris A. Stulginskis, kaip pirmąjį nukentėjusį savanorių.

Pasveikęs įstojo į Liet. Karo Mokyklą. Atvykusiems Karo Mokyklon jaunuliams įdiegė dar didesnę Tėvynės meilę, nutiekė patriotiniu pasiryžimu, jautriai prabildamas karų mokykloms viršūninkams, pasakė:

"Mes jums neduosime nieko, tik karo mokslą, riterių elgesio pradus ir ginklą į rankas, o reikalausime iš jūsų visko, net gyvybės..."

Du Lietuvos Laisvės kovų invalidus aplankius

Balys Butkelis, Phila., Pa.

Kas iš mūsų dažnomis svajomis, nenuleikiame į Karo Muziejų sodelį? Kadaisė regėti išpuodingi vaizdai kaip gyvi stovi prieš mūsų akis. Nei laiko dulksė tų šventų vaizdų neužneš, nei būsūs išgyventi įvykiai jų neužtrins. Priešingai: juo toliau mes esame nuo jų, juo stipriau ir ryškiau jie mums prieš akis visa savo šventa didybe stojasi.

Iš anų vaizdų sielos akys aiškiai išskiria vakaro saulėlydyje juodomis, su raudonais pagražinimais uniformomis, kariu — invalidus, trimto garsų iškviečius, neužmirštamo išpuodingo kpinai šventajai apeigai prie Nežinomąjo Kareivio Kapo...

Du vyrai iš tų gretų, prieš šešetą metų iš Vokietijos tremties stovyklų atvyko į Filadelfiją ir dažnomis progomis jie savo buvimo filadelfiškų tarpe primena Karo Muziejų su brangiaisiais jo vaizdais. Tė du vyrai, tai Bronius Tvarkūnas ir Adolfas Eigelis. Daug kartų puoselėjau mintį su jais pasikalbėti, kol tai padariau "Laisvosios Lietuvos" redaktoriaus paprašytas, artėjančios Vasario 16-sios išvakarėse. Abu mielai sutiko atsakyti į klausimus. Tikiu, kad jų atsakymai turėtų tinka reikšmę.

Ilgamečiui Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų Draugijos pirminkui Broniui Tvarkūnui buvo

svę ir nepriklausomybę, nėra beprasme kova, o yra tik laiko klaušimas, — kuris begaliniai nesitęsia. Subirėjo Rusijos carų valdžios, subirės ir raudonoji Rusija, o iš jos griuvusių išsiveržė laisvės visos laisvės trokštančios tautos.

Tad su nauju ryžtu, su nauja energija į kovą su raudonuoju banditu!

L. V.

bės... Surimtėjo jaunuolių veidai, bet nepabūgo šių žodžių, nes jie mylėjo Tėvynę labiau, negu savo gyvybę.

Karo mokyklą baigęs buvo pasiūstas į gusarų pulką ir išsiųstas į frontą. Jurgis Kiaunėi vėl teko grumtis su bolševikais, bermontininkais ir lenkais, kurių buvo paimtas į nelaisvę Dusetose. Tačiau iš nelaisvės pabėgo ir toliau dalyvavo kautynėse. Jis tada buvo gusarų būrio vadas pulkin. Glovackio žinioj, kai įvyko didelės kautynės ties Saločiais, netoli Pasvalio, su bermontininkais. Lietuvių kariai buvo daugiausia iš Pasvalio gimnazijos mokinių, vos keletą dienų karinio apmokymo tęturį, ir jam nepamirštamas likęs įspūdis, kai vienas sunkiai sužeistas jaunuolis mūšio lauke mirties valandą kalbėjo: "aš kenčiu ne dėl žaidų, ar dėl artėjančios mirties, o tik todėl, kad mirštu ne dėl Vilniaus, o dėl mažo miestelio, kad dar taip menką auką tesuspėjau atiduoti Tėvynėn..."

1923 m. nutilus kovoms, Jurgis Kiaunė tarnaudamas kariuomenėje tęsė mokslą ir baigė Vytauto Didžiojo U-te teisių — ekonomijos skyrių.

Išėjęs į atsargą buvo mokytoju, specialinių mokyklų referentu, amatų mokyklos direktorium ir vėliau Kauno Aukšt. Prekybos Mokyklos direktorium.

Už nuopelnus Lietuvai Jurgis Kiaunė apdovanotas Liet. Kariuomenės Kūrėjų — Savanorių ir 10 m. Liet. Nepriklausomybės medaliais, Latvijos Neprik. medaliu, Gedimino ir Vytauto Didžiojo ordinais.

Dabar gyvena New Yorke ir aktyviai dalyvauja kultūriniam bei visuomeniniam darbe ir, nežūrint eilės sunkiai išgyventų metų, tikisi sulaukti, kol suskambės Tėvynės Laisvės Varpas.

Kol Lietuva turės tokių ryžtingų ir Tėvynę mylinčių sūnų, tol viltys į Laisvą Lietuvą mums neužges.

E. Č.

laisvę, kurla tauta tesidžiaugė tik trumpą 22 metų laikotarpį, nebuvę perbrangiai pirkti?

Taip, ant Lietuvos laisvės aukuro sudėta daug gyvybių. Ir aš pats per metų eilę esu rankiojęs visus davinus, kad kiek galint tiksliau būtų nustatyta, kiek žuvo Lietuvos laisvės kovų laikotarpyje. Mano turimom žiniomis žuvo: 1292 kareiviai, 67 šauliai ir 40 kareivinių. Pagal ano meto kariavimo būdą bei laiko sąlygas, tai yra didelis skaičius, bet jie žuvo vykdydami Lietuvos sūnus išvaduojančią pareigą, palikdami visiems amžiams nemirštamą pasiaukojimo ir Tėvynės meilės pavyzdį. Kartą kartos sėms iš jų ir iš šių dienų žuvusiųjų partizanų jėga Tėvynėi pareigą atliekant. Kad ir neilgas laisvės laikotarpis buvo, bet juo buvo visam pasauliui įrodyta, kad mūsų tauta yra verta laisvės ir kad ji geba gyventi valstybinu gyvenimu. Kartą laisvę atkovoje, ja pagyvenę, — be jokių svyravimų siekiame ir vėl Nepriklausomo gyvenimo.

Kaip žiūrėte iš laiko perspektyvos į 1939—1940 metų įvykius, kurių pasekoje Lietuvą okupavo raudonoji armija? Ar nemanote, kad ginkluotas pasipriešinimas galėjo mūsų krašto reikalus kita linkme pastūmėti?

Trumpai: mano manymu, turėjo be jokių svyravimų šaut į šibrovėli. Nežinau, ką reikėtų pasmerkt, kad be garbės, kaip didžiausi bailiai, turėjom eiti vergaut. Gerai atsimeinu tuos įvykius ir niekad neužmiršiu nuotaikų, kuriomis gyvenau: anose paskutinėse Lietuvos laisvės dienose ne aš vienas laukiau ženklo pasipriešinti raudonajam okupantui, gerai žinau, kad visa jauniesioji karininkija ir kareiviai telaukė įsakymo kovon. Tačiau veltui. Vada, nešę atsakomybę prieš tautą, ir eilei metų praėjus nuo to meto, nesugebėjo duoti motyvuoto paaiškinimo dėl įvykių. Ar sutauptas tautos kraujas nepasipriešinus — abejoju, nes to pasekoje ir šiandien aukų sąrašai nesibaigia.

Noriu pasakyti, kad, man atrodo, ir to meto įvykiuose mūsų didžiųjų politikų galvose ne momentui tinkamo sprendimo ieškojimas rūpėjo, bet kas bus prezidentu ar ministru. Soti valdžios duona pirmam galvon rūpėjo, bet ne krašto likimas.

Kaip vertinate Lietuvos vadavimo veiksmų darbus bei pastangas mūsų tautos dabartinėje tragedijoje?

Man sunku jau ir besuigauti, kiek mes tų veiksmų turime ir kuris iš jų tikra to žodžio prasme Lietuvos vadavime dalyvauja. Man atrodo, kad tik Vliakas turėtų būt visus lietuvius apjungiant vadovaujamas organas. Bet tie nelabieji mūsų politikieriai iš to švento, dar Lietuvos okupacijos pogrindyje susiorganizavusio kovai dėl Lietuvos laisvės vadovaujančio organo, tikrą jomarką padarė. Jie turėtų vieną kart atsinaujint. Ne išstumt iš Vliko tikrieji Lietuvos Laisvės kovotojai, kaip frontininkai, Laisvės kovotojai Liet. atgimimo sąjūdis ir kiti rezistencialiai sambūriai, bet reikia suteikti jiems Vlike virmaujančias vietas. Man atrodo, kiekvienas lietuvis (išskyrus gal tik senuosius politikierius) trokštą tik vienybės. Vienybės šauksmas iš kiekvienos lietuviškos krūtinės Vasario 16-sios mįnėjime labiau, kaip bet kada išsiveržia. — Teisgirsta ir tepasistengia tai suprasti mūsų senieji politikieriai.

Neperseniausiai spaudoje pastebėjau vieną rezoliuciją, kurią šia proga norėčiau paminėti. Tai patvirtino frontininkų suvažiavimo priimtas Lietuvos laisvinimo reikalavimus, kuriuo turėtų susidomėti mūsų politinių sąjūdžių vadovai. Ten minimas reikalavimas suteikti visas lietuviškąsias jėgas vieninai vadovaujama Lietuvos laisvinimo kovai. Toliau priminama, kad visi rezistencialiai sąjūdziai labiau suartėtų.

Man atrodo, kad pasiekus vieniną Lietuvos laisvinimo darbu vadovybę, atsigautų tremtyje pavargęs lietuvis ir Lietuvos laisvės viltis šviesesniu spinduliu sušviestų.

Man atrodo, kad pasiekus vieniną Lietuvos laisvinimo darbu vadovybę, atsigautų tremtyje pavargęs lietuvis ir Lietuvos laisvės viltis šviesesniu spinduliu sušviestų.

Siais metais Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų Draugijai vadovauja Adolfas Eigelis. Šešioliktosios Vasario proga į jį kreipiausi su pors klausimu.

Nepriklausomybės Šventės išvakarėse, gyviau kaip bet kada, prieš akis stovi Lietuvos Laisvės Kovų vaizdai. Gal galėtumėt priminti Jūsų sužeidimo laiką bei aplinkybes.

Į Lietuvos kariuomenę įstojau 1919 metais ir pėst. pulko sudėtyje dalyvavau kovose lenkų fronte, kuriame, turiau pasakytį, mane laimė lydėjo: tebuvau tik-tai artilerijos sviedinio pritrėnkta (kontūzintas). Kojos netekau Klaidėdos atvadavimo žygyje 1923 m. sausio mėn. 15 d. prie Allgoff dvartoro.

Vadovaujate LLKI Draugijai. Gal pasakytumėt, kokia Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų dabartinė būklė?

Laisvame pasaulyje šiuo metu yra 24 Nepriklausomybės Kovų invalidai. Tai likutis iš 155 karių, netekusių sveikatos kovos lauke. Šie 24 invalidai yra susijungę į Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų Draugiją, kurios šūkis yra "Dar likusiomis jėgomis kovoti už nepriklausomą Lietuvą". Šiuo metu iš tų 24 JAV yra 17, Kanadoje 1, N. Zelandijoje 1, Australijoje 1, Vokietijoje 4. Jei visų tremtinių likimas yra sunkus, tai, man atrodo, invalido likimą reikėtų tragišku pavadinti. Didelė invalidų dalis yra reikalingi nuolatinės šalpos. Šalpos šaltinis tėra vienas — mūsų geroji visuomenė. Atvirai kalbėdamas turiu pasakytį, kad ir aukos, kurias mūsų aukotojai suveda tolydzio mažta. Jei anksčiau metais atėdavo stambesnės sumos, tai pastaraisiais metais tegauta labai nedaug. Nemanau, kad tai būtų bendrosios lietuvių ekonominės būklės pablogėjimas: man atrodo, kad šiais metais lietuviui ekonomiškai tvirčiau stovi, kaip anksčiau.

Šio klausimo atsakymą vistiek noriu baigti su teigimu: invalidų būklė tragiška.

Kokiomis nuotaikomis laukiate šešioliktos Vasario?

Tai mano didžiausia šventė. Kasmet jos laukiau ir laukiu labiau, kaip Velykų ar Kalėdų. Tik šiais metais nuotaikos drumščiausios, kai labiau ir labiau spaudos puslapiuose ir kalbose liejasi pikta pagyena lietuviu prieš lietuvių ir, kai mūsų vadovaujantieji organai labiau ir labiau skyla ir sėja į visuomenę nesantaiką, kai tuo tarpu mūsų negausiai iševijai taip reikalingi vienybė, kad visi sujungtomis jėgomis sekmingiau galėtumėt vykdyti Lietuvos laisvinimo darbus.

Kiekvienas Lietuvos Laisvės Kovų Invalidas, padėjęs sveikatą už gimtą žemę ir tautiečius, trokštą trokštą, kad pasiektų skaidresnė žinia iš Lietuvos laisvinimo pastangų. Man atrodo, kad gal ši Vasario 16-ji išuštų su apjungimu visų lietuvių šventam Lietuvos vadavimo darbu.

Ar tikite, kad Lietuva kelis nepriklausomam gyvenimui?

Manau, kad nėra lietuviu, kuris netiktėtų Lietuvos laisvui rytojumi. Negi mūsų sudėtos aukos būtų veltui? Negi ir šiandien žūstančiųjų partizanų kraujas nebūtų pakankama garantija Lietuvos laisvei? Aš tikiu, kad po didžiosios tautos kančios, atėis laisvės rytas ir, kad aš galėsiu grįžti į žemę, dėl kurios anais nepriklausomybės metais kovojau. Dažnomis valandomis savo mintyse esu virš Lietuvos laukų, kalvų ir miškų, kurių laisvę anais metais gyniau. Tikiu, kad aš tikrai ten sugrįšiu...

